

διαδρομίες

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ / ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ / ΙΣΤΟΡΙΑ / ΒΙΒΛΙΑ / ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΑΝΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ

Το βιβλίο είναι εδώ!

diadromes@haniotika-nea.gr

ΕΛΙΑ ΚΟΥΜΛΗ

editorial

Ταξίδια όχι μόνο σε τόπους μακρινούς αλλά και σε άλλες εποχές, ανθρώπους και ζωές προσφέρει ένα βιβλίο και όπως μας εξομολογήθηκαν βιβλιόπώλες και “βιβλιοφάγοι”, αυτό είναι κάτι που καμία κρίση, κανένα ηλεκτρονικό μέσο δεν μπορεί να αντικαταστήσει. Ως λάτρεις του βιβλίου -και του εντύπου γενικά- κι εμείς, φύσει και θέσει, συμφωνούμε και επανξάνουμε!

No. 421

Φανταστικό
μουσείο

Peter Paul Rubens, „Η άφιξη της Μαρίας των Μεδίκων στη Μασσαλία“, 1622-1625, Παρίσι, Μουσείο του Λούβρου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

σελ. 3 ~ Φωτοαναδρομές
στα παλιά Χανιάσελ. 4 - 7 ~ Σινεμά, πολιτισμός,
σερφαρίσματα

σελ. 8 - 9 ~ Το Βιβλίο είναι εδώ!

σελ. 10 ~ Βιβλία - Αφορμές

σελ. 11 ~ Συνέντευξη με
τη Μανιά Παπαδημητρίου

σελ. 12 ~ Παιδότοπος

σελ. 13 ~ Πολιτισμός

σελ. 14 - 15 ~ Σημαντικές
μεταγραφές στη Β' κατηγορία

σελ. 16 ~ Υγεία & Βότανα

γιορτάζουν

10/8

ΗΡΩ
ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ
ΛΩΡΑ

11/8

ΕΥΠΛΟΥΣ

12/8

ΦΩΤΗΣ

15/8

ΔΕΣΠΟΙΝΑ
ΓΕΣΘΗΜΑΝΗ

ΕΛΩΝΑ

ΗΛΙΟΣΤΑΛΑΚΤΗ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΠΡΕΣΒΕΙΑ

ΚΑΘΟΛΙΚΗ

ΘΕΟΤΟΚΗΣ

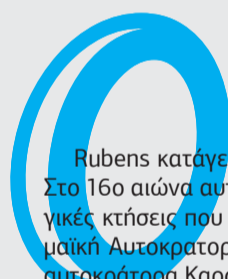
ΚΡΥΣΤΑΛΛΩ

ΜΑΡΓΕΤΑ

ΜΑΡΙΑ

Εβδομαδιαίο ένθετο
της εφημερίδας
“Χανιώτικα νέα”ΙΔΡΥΤΗΣ:
Γιάννης ΓαρεδάκηςΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΔΟΣΗΣ:
Έλια ΚουμλήΡΕΠΟΡΤΑΖ:
Γιώργος Δρακάκης
Γιώργος Κώνστας
Γιάννης Λυβιάκης
Δημήτρης Μαριδάκης
Μανώλης Μαρκαντωνάκης
Γιάννα Μαρουλοσφράκη
Γιώργος Σταυριανουδάκης
Ελένη ΦουντουλάκηΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ:
Δημήτρης Δαμασκηνός
Βαγγέλης Κακατοσάκης
Σάκης Κουβάτσος
Μανώλης Μανουσάκας
Μιχάλης ΧατζηδάκηςΣΧΕΔΙΑΣΗ:
Νίκος ΚοσμάδηςΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟ:
Γεωργία Αδικημενάκη
Δέσποινα Βάλλα
Νίκη Ξυφανταράκη
Ελένη ΣταυρίδηΔΙΟΡΘΩΣΗ:
Βαγγέλης Βεργαελάκης
Νεκτάριος Κακατοσάκης

διαδρομές

Επιμέλεια: ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Ιστορικός Τέχνης - Αρχαιολόγος
Humboldt Universität zu Berlin
lastjudgment1540@hotmail.com

Ο Rubens κατάγεται από τις Κατω Χώρες. Στο 16ο αιώνα αυτές ανήκαν στις αψβουργικές κτήσεις που συνέθεταν την Αγία Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία. Υπό την εξουσία του αυτοκράτορα Καρόλου Ε' που είχε σπουδάσει εκεί οι ολλανδικές και φλαμανδικές επαρχίες απολάμβαναν έναν υψηλό βαθμό αυτοκυβέρνησης και θρησκευτικής ανοχής, παρά τις θρησκευτικές αναταράξεις που επέφερε η προτεσταντική Μεταρρύθμιση. Αλλά στα 1555, ο Κάρολος παραιτήθηκε, κληροδοτώντας τις Κάτω Χώρες στο μοναδικό του γιό Φίλιππο, που τον διαδέχθηκε στο θρόνο ένα χρόνο αργότερα ως βασιλιάς της Ισπανίας. Σ' αντίθεση με τον πατέρα του, ο νέος βασιλιάς Φίλιππος Β' ήταν εξολοκλήρου Ισπανός στην εκπαίδευση και την εμπειρία του και φανατικά αντιπροτεσταντής στις πολιτικές και τα πάθη του. Θρησκευτικές διαμάχες ξέσπασαν σχεδόν αμέσως στις Κάτω Χώρες σε πλήρη ένταση, με κολοφώνα τη στρατιωτική εκστρατεία που ανέλαβε ο προτεσταντής πρίγκιπας Ουίλλιαμ (“ο αθόρβος”) του Orange, μ' απώτερη προσδοκία τον πλήρη απογαλακτισμό των επαρχιών από την ισπανική, καθολική “μητέρα”. Στα 1566 μια επαναστατική και εικονοκλαστική, προτεσταντική εξέγερση υπό τον καλβινιστή Gueux οδήγησε στη λεπλάτωση των καθολικών εκκλησιών της Αμβέρσας, μια καταστροφή της εκκλησιαστικής τέχνης υποκινούμενη από θρησκευτικά πάθη για την εξυπηρέτηση πολιτικών σκοπών. Ο Φίλιππος απάντησε την επόμενη χρονιά αποστέλλοντας τον ανιλεψή δούκα της Αίνας με τα αιμοβόρα στρατεύματά του για να επιβάλουν την ειρήνη στις Κάτω Χώρες.

Αυτήν τη χρονική στιγμή της έντονης αναταραχής επέλεξε ο πατέρας του ζωγράφου μας, δικηγόρος Jan Rubens, ο οποίος είχε

προσχωρήσει ανοιχτά στον καλβινισμό, για να καταφύγει με την οικογένειά του σ' ένα ασφαλέστερο πολιτικό κλίμα. Έτσι στα 1568 ο Jan με τη γυναίκα του Maria Pypelinckx και τα 4 παιδιά τους πήγε στην Κολωνία, όπου τέθηκε νομικός σύμβουλος στην υπηρεσία της αποξενωμένης γυναίκας του πρίγκιπα του Orange, Άννα της Σαξονίας. Το γεγονός της μετέπειτα συνειδητής αποφυγής από τον Peter Paul Rubens οποιασδήποτε νύξης για το Siegen, τη γενέθλιά του γή, εξηγείται στο βαθμό που η πατρική “ντροπή” και η φουρτουνιασμένη παιδική του ηλικία άφρασαν μέσα του ανεξίτηλα σημάδια και συνάδει με τη φλογερή αίσθηση φιλοδοξίας και τη δίψα για ευγένεια και απόκτηση τιμών, που τον διακατείχαν από πολύ μικρή ηλικία. Μετά τη γέννηση τού στο Siegen βαπτίστηκε σε λουθηρανική εκκλησία, αλλά στην Κολωνία ανατράφηκε από τη μητέρα του με τις καθολικές αρχές, τις οποίες (εν αντιθέσει προς τον πατέρα του) θα υπηρετήσει με άσβεστη πίστη σε όλη του τη ζωή, για να εξελιχθεί με το έργο του στον προθυμότερο και εξοχότερο εκφραστή της Αντιμεταρρύθμισης στο πεδίο της ζωγραφικής. Δε θα υπερέβαλε κανείς αν υποστήριζε πως όλες οι αυλές της Ευρώπης της εποχής του παρελαύνουν από το βίο του Ρούμπενς, αποτίοντας στον καλλιτέχνη τίτλους ευγενείας, αξιώματα και υλικά αγαθά.

Έτσι η ίδια η Μαρία των Μεδίκων θα σπεύσει να τον καλέσει στο Παρίσι τον Ιανουάριο του 1622 και θα του αναθέσει τη διακόσμηση των δύο κεντρικών αιθουσών στο νεότευκτο παλάτι της του Λουξεμβούργου, σχεδιασμένο από τον Salomon de Brosse.

(Συνεχίζεται την επόμενη εβδομάδα)

ΥΣΤΕΡΟΓΟΤΘΙΚΑ ΘΥΡΩΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟ ΤΩΝ ΧΑΝΙΩΝ

No. 482

Του: ΜΑΝΩΛΗ ΜΑΝΟΥΣΑΚΑ

1

2

3

4

τα 2 προηγούμενα δημοσιεύματα σταθήκαμε στις όψιμες “γοθικές” επιρροές στην αρχιτεκτονική των εξωτερικών θυρωμάτων κοσμικών κτηρίων της πόλης των Χανίων, θυρωμάτων που ανήκουν κυρίως στον 16ο αιώνα, χωρίς να αποκλείεται κάποια να είναι και παλιότερα, αφού κανένα δε φέρει εγχάρακτη χρονολογία στην όψη του. Τα αντίστοιχα εκκλησιαστικά θυρώματα ήταν βέβαια σημαντικότερα, συνήθως πιο επιμελημένα από τα κοσμικά παρά τα κοινά πρότυπα κι εξελίσσονταν παράλληλα. Είχαν όμως ιδιαιτερότητες που τα διαφοροποιούσαν με κείνα στις περισσότερες περιπτώσεις, όπως τουλάχιστον φανερώνει η εικόνα των σωζόμενων μνημείων, γι’ αυτό θα ασχοληθούμε μαζί τους σε ιδιαίτερο δημοσίευμα. Σήμερα θα σταθούμε στα σωζόμενα παραδείγματα κοσμικών κτισμάτων από την ύπαιθρο των Χανίων, τις επαρχίες Κυδωνίας (Ακρωτήρι – Κεραμεία – Κοντομαρί) και Κισάμου. Στις υπόλοιπες επαρχίες είτε δε διασώθηκαν (στον Αποκόρωνα) είτε πιθανά δεν υπήρξαν καθόλου (στο Σέλινο και τα Σφακιά). Η μεγαλύτερη πυκνότητα βρίσκεται στο Ακρωτήρι (το ίδιο ισχύει και για τα αντίστοιχα εκκλησιαστικά) και είναι εύκολο να καταλάβει κανείς το γιατί: Κατάλληλο οικοδομικό υλικό και μεγάλη εγγύτητα με την πόλη, ενώ είναι γνωστή από τις πηγές η ύπαρξη εξειδικευμένων τεχνιτών στην περιοχή, κατάλληλων για κάθε είδους οικοδομική εργασία. Τα σωζόμενα παραδείγματα, όλα του 16ου αιώνα, είναι υποδεέστερα από τα αντίστοιχα της πόλης των Χανίων όπως είναι αναμενόμενο. Άλλωστε, τα πρότυπα από τη Βενετία περνούσαν πρώτα από την πρωτεύουσα του “βασιλείου” (το Χάνδακα) πριν εξαπλωθούν στις μεγάλες πόλεις και την υπόλοιπη ύπαιθρο της Κρήτης. Τυπολογικά ανήκουν σε 2 κατηγορίες, αυτή με το οριζόντιο ανώφλι και τα προς το εσωτερικό του ανοιγματος επίκρανα και σ’ αυτή με το απλό οξυκόρυφο υπέρθυρο. Η δεύτερη κατηγορία είναι ίσως πιο προβληματική, αφού τα σωζόμενα παραδείγματα φαίνονται μεταγενέστερα της πρώτης κατηγορίας αν και μοιάζουν περισσότερο με τα αρχικά δυτικοευρωπαϊκά πρότυπα, πολλά δε παρόμοια αν και προγενέστερα σώζονται στα Δωδεκάνησα και την Κύπρο. Στην Κρήτη σώζονται αρκετά στον Νομό Λασιθίου. Πρόκειται για αναβίωση παλιότερης μορφής ή για επιβίωση μέσα στο συντηρητικό περιβάλλον του νησιού μας; Αντίστοιχα, μορφές που ανήκουν στην πρώτη κατηγορία επιβίωσαν κυρίως στις Κυκλάδες, όπου κατά την περίοδο της τουρκοκρατίας εμπλουτίστηκαν με διακοσμητικά στοιχεία της εποχής (σχηματοποιημένα κυπαρισσάκια, ήλιους κ.λπ.) και αποτελούν χαρακτηριστικό στοιχείο της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής των νησιών. Η αλληλουχία, αλλά και η μίξη των μορφών “κρατάει χορό” από το μακρινό παρελθόν μέχρι το μη ορατό μέλλον...

Στην **πρώτη** φωτογραφία, ένα καλοδιατηρημένο θύρωμα από τα Χωραφάκια, στο παλιότερο κτηριακό

συγκρότημα του χωριού που ευτυχώς δεν καταστράφηκε από τη μεγάλη οικοδομική ανάπτυξη των τελευταίων χρόνων.

Στη **δεύτερη**, παρόμοιο, αν και απλούστερο, από τις Στέρνες.

Στην **τρίτη**, άλλο παρόμοιο από το Γκαλαγκάδω.

Στην **τέταρτη**, ένα της δεύτερης κατηγορίας από το ίδιο οικιστικό σύμπλεγμα στις Στέρνες.

Στην **πέμπτη**, το κλειστό σήμερα θύρωμα από τον Αγ. Γεώργιο στα Κεραμεία (κοντά στην Παναγιά). Κάποια υπέρθυρα (ανώφλια) χωρίς ανακουφιστικό τόξο έχουν σήμερα ραγίσει, καταπονημένα από τη σεισμική δραστηριότητα του τόπου μας. Τα ως εδώ αναφερόμενα θυρώματα, τα έχουμε παρουσιάσει κατά καιρούς από τις “Φωτοαναδρομές”.

Στην **έκτη**, θύρωμα βενετσιάνικης βίβας από το Κοντομαρί. Το χωριό αυτό παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον από κάθε σημαντική περίοδο της κρητικής ιστορίας, βενετοκρατία, τουρκοκρατία, γερμανική κατοχή... Κινδύνευσε και κινδυνεύει ίσως να χάσει τελείως την ιστορική φυσιογνωμία του από την απρογραμμάτιστη ανάπτυξη, αυτά όμως δεν αφορούν το παρόν δημοσίευμα.

Στην **έβδομη**, θύρωμα του ίδιου τύπου από τη μικρή μοναστική εγκατάσταση στις Μένιες Ροδωπού. Στο υπέρθυρο δυσανάγνωστη επιγραφή. Αν και ανήκει σε εκκλησιαστικό κτηριακό συγκρότημα, μπορεί να θεωρηθεί ότι εντάσσεται τόσο στα κτίσματα κοσμικής όσο κι εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής. Το ίδιο μπορεί κανείς να ισχυριστεί και για το θύρωμα της τράπεζας της μονής Γουβερνέτου (και για άλλα ίσως μοναστηριακά αλλά όχι λατρευτικά κτίσματα).

Στην **όγδοη**, θύρωμα της δεύτερης κατηγορίας σε κτήριο της περιοχής του Δραπανιά που, αν δεν κάνω λάθος, δε σώζεται πια. Παρόμοια θυρώματα σώζονται στη μονή Γωνιάς. Στην **ένατη** τέλος, απλούστερο θύρωμα του ίδιου τύπου από το μετόχι του Μακρύ Τοίχου δίπλα στον παλιό οδικό άξονα Χανίων – Κισάμου. Παρόμοιο θύρωμα σωζόταν μέχρι πρόσφατα στα Πλακάλωνα Κισάμου, χωριό καταγωγής της μητέρας μου.

5

6

7

8

9

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

“ΠΩΣ ΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΤΕ ΤΟΝ ΔΡΑΚΟ ΣΑΣ 2”

ΑΤΤΙΚΟΝ ΣΥΤΑ

Τηλ.: 28210/40208,

www.cineattikon.gr

Εως Κυριακή 10/8

“ΠΩΣ ΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΤΕ ΤΟΝ ΔΡΑΚΟ ΣΑΣ 2”

Προβολή: 8.30 μ.μ.

Δευτέρα 11/8 έως Τρίτη 12/8

“Η ΑΛΛΗ ΓΥΝΑΙΚΑ”

Προβολές: 8.45 και 10.45 μ.μ.

Τετάρτη 13/8 έως Πέμπτη 14/8

“ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ GRAND BUDAPEST”

Προβολές: 8.30 και 10.30 μ.μ.

“ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟ GRAND BUDAPEST”

ΕΛΛΗΝΙΣ

Τηλ.: 2821051850-1

Ο ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΚΛΕΙΣΤΟΣ ΜΕΧΡΙ ΤΙΣ 20 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ. ΜΕ ΝΕΕΣ ΤΑΙΝΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ 21 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.

STER CINEMAS
(ΜΕΓΑ ΠΛΑΤΕ)

Τηλ.: 2821057757-8-9

“22 JUMP STREET”

ΑΙΘ. 2 Καθημερινά: 7.45 και 10 μ.μ.

“ΗΡΑΚΛΗΣ: ΟΙ ΘΡΑΚΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ”

ΑΙΘ. 1 Καθημερινά: 8.30 μ.μ. (3D), 10:30 μ.μ. (2D)

“3 ΜΕΡΕΣ ΔΙΟΡΙΑ”

ΑΙΘ. 3 Καθημερινά: 9.30 μ.μ.

“Ο ΜΑΓΟΣ ΤΟΥ ΟΖ: Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΝΤΟΡΟΘΙ”

ΑΙΘ. 1 Σαββατοκύριακο: 6.45 μ.μ.

“MALEFICENT”

ΑΙΘ. 3 Καθημερινά: 7 μ.μ.

“ΗΡΑΚΛΗΣ: ΟΙ ΘΡΑΚΙΚΟΙ ΠΟΛΕΜΟΙ”

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ
ΚΙΝ/ΦΟΣ
“ΚΗΠΟΣ”

Τηλ.: 28210- 41429

Παρασκευή 8/8 έως και Κυριακή 10/8

“Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΑΛΛΗΣ”

Προβολές: 8.45 και 10.45 μ.μ.

“Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΑΛΛΗΣ”

Δευτέρα 11 Αυγούστου

«Ο ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ ΨΑΡΑΣ»

Όρες προβολών: 8.30 μ.μ.

Τρίτη 12/8 έως Πέμπτη 14/8

“ΓΛΥΚΟ ΨΕΜΑ”

Όρες προβολών: 8.30 και 10.30 μ.μ.

“ΓΛΥΚΟ ΨΕΜΑ”

Παρασκευή 15/8 έως Κυριακή 17/8

“ΤΑ ΟΜΟΡΦΟΠΑΙΔΑ”

Όρες προβολών: 8.30 και 10.30 μ.μ.

Η θεατρική ομάδα “Από-δραση” παρουσιάζει την κωμωδία των Αλέκου Σακελάρειου και Χρήστου Γιαννακόπουλου “Τα κίτρινα γάντια” σήμερα Σάββατο στις 9:30 μ.μ. στο Θέατρο Ανατολικής Τάφρου και την Κυριακή 17 Αυγούστου στο Ρέθυμνο, στο θέατρο “Ερωφίλη”.

Κινοθεσία: Απόστολος Κουγιτάκης. Σκηνικά - κοστούμια: Ξανθή Κοντού. Φωτισμοί: Γεραρχάκης Βαγγέλης. Παίζουν: Απόστολος Κουγιτάκης, Νίκος Τριποδάκης, Σίσσυ Δαμουλάκη, Γαρυφαλιά Μπουζάκη, Κωνσταντίνος Αμανατίδης, Ελπίδα Αποστολίδου, Ελένη Μαυροκεφαλίδου, Γεράσιμος Μπουζάκης, Ρατζίκ Μποζοϊάν, Μαίρη Ανδρεαδάκη, Αθηνά Σταυριανουδάκη.

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ

Η παθολογική ζήλια του Ορέστη, για τη γυναίκα του Ρένα, τον κάνει καχύποπτο για οτιδήποτε συμβαίνει γύρω τους. Όμως τα πράγματα θα γίνουν ακόμα χειρότερα όταν κατά τη διάρκεια

ΑΠΟ ΤΗΝ “ΑΠΟ-ΔΡΑΣΗ”

“Τα κίτρινα γάντια”

ενός ξαφνικού επαγγελματικού ταξιδιού του Ορέστη, μια σειρά από συμπτώσεις θα τον οδηγήσουν στη βεβαιότητα ότι η γυναίκα του τον απατά, εξασφαλίζοντας μάλιστα και το πειστήριο του “εγκλήματος”, τα κίτρινα

γάντια της.

Παραστάσεις δίνονται σε δήμους και κοινότητες κατόπιν συνεννόησης.

Τηλ. επικοινωνίας: Μαίρη Ανδρεαδάκη 6978628190.

Γενική είσοδος: 10 ευρώ.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ “ΦΙΛΟΥΣ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ”

“Το μεγάλο μας τσίρκο”

Τη Δευτέρα 11 Αυγούστου και ώρα 9:30 μ.μ. θα παρουσιαστεί στο Θέατρο Ανατολικής Τάφρου “Το μεγάλο μας τσίρκο” του Ιάκωβου Καμπανέλλη.

Πρόκειται για μια θεατρική παραγωγή του Συλλόγου Φίλων Θεάτρου Χανίων στην οποία συμμετέχουν πολλές δεκάδες ερασι-

τέχνες ηθοποιοί, χορευτές και κομπάρσοι.

Τα τραγούδια του Νίκου Ξυλούρη αποδίδει ο Βασίλης Καρεφυλλάκης.

Ήδη από χθες άρχισε η προώθηση των εισιτηρίων στο κίосκι της πλατείας Αγοράς.

Η τιμή των κανονικών εισιτηρίων είναι 10€. Κυκλοφορούν όμως και μειωμένα στα

8€ για μαθητές, φοιτητές, ανέργους, πολύτεκνους, ανάπηρους, στρατιωτικούς, υπερηλικούς (άνω των 65 ετών), καθώς και για ομάδες άνω των 10 ατόμων.

Το έργο θα παιχτεί επίσης και στα Σφακιά (Φραγκοκάστελο) την Τρίτη 12 Αυγούστου και ώρα 9:30 μ.μ., με γενική είσοδο 8 €.

ΣΤΟΝ ΤΣΙΒΑΡΑ

“Ο φίλος μου ο Λευτεράκης”

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Τσιβαρά Αποκορώνου, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του φετινού καλοκαιριού, διοργανώνει θεατρική παράσταση με το Πανελλήνιο Μεταναστευτικό Θέατρο, το οποίο παρουσιάζει την κωμωδία “Ο φίλος μου ο Λευτεράκης” του Αλέκου Σακελλάριου σε σκηνοθεσία του Δημήτρη Καλογεράκη, αύριο Κυριακή στον αύλειο χώρο του πρώην Δημοτικού Σχολείου του χωριού. Ώρα έναρξης: 9:30 μ.μ.. Είσοδος: 5 ευρώ

Επίσης, την Τετάρτη 13 Αυγούστου, θα δοθεί παράσταση Καραγκιόζη με τον Νίκο Μπλαζάκη. Ώρα έναρξης: 9 μ.μ.. Είσοδος: ελεύθερη.

ΣΤΟΝ ΕΜΠΡΟΣΝΕΡΟ

“Deadlivery Boy”

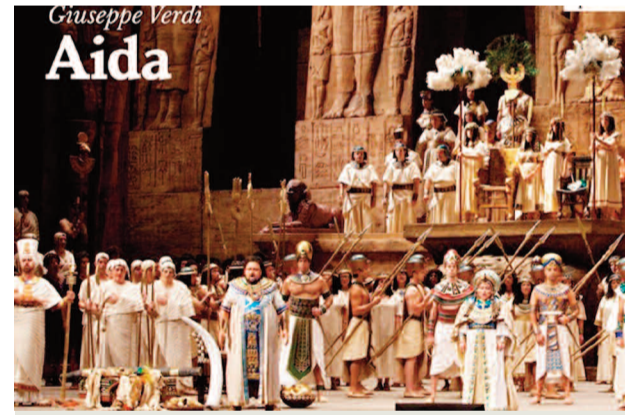
Η θεατρική ομάδα της “Πολυδράσης” “Μίμπις πράξεως” παρουσιάζει τη θεατρική παράσταση “Deadlivery Boy” την Τετάρτη 13 Αυγούστου στις 9 μ.μ. στο Δημοτικό Θέατρο “Κρεμαστός” στον Εμπρόσνερρο Αποκορώνου. Παίζει κιθάρα και τραγουδάει η κα Ζωή Κολλάρου - Μαρκαντωνάκη. Είσοδος 5 ευρώ.

ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ “ΚΗΠΟΣ”

Παράσταση Καραγκιόζη

Παράσταση Καραγκιόζη με το έργο “Ο Καραγκιόζης ψαράς” θα παρουσιάσει ο θίασος Αθανασίου τη Δευτέρα 11 Αυγούστου στις 8:30 μ.μ. στον Δημοτικό Κινηματογράφο “Κήπος”.

Ο θίασος Αθανασίου ιδρύθηκε το 1982 από τα αδέρφια Κώστα, Γιάννη, Αργύρη και Ελένη μετά από πολύχρονη μαθητεία δίπλα στον αείμνηστο καραγκιοζοπαίκτη Γιώργο Χαρίδημο. Είσοδος 5 ευρώ.

ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ “ΚΗΠΟΣ”

Προβολή της όπερας “Αΐντα”

Μαγνητοσκοπημένη προβολή της όπερας “Αΐντα”, από την Metropolitan Opera της Νέας Υόρκης θα παρουσιαστεί τη Δευτέρα 18 Αυγούστου στις 9:30 μ.μ. στον Δημοτικό Κινηματογράφο “Κήπος”.

Η εντυπωσιακή όπερα του Verdi που διαδραματίζεται στην Αρχαία Αίγυπτο, παρουσιάζει την ουκρανή σοπράνο Liudmyla Monastyrska, που κάνει το ντεμπούτο της στη Metropolitan Opera της Νέας Υόρκης, στον ομώνυμο ρόλο της σκλαβωμένης Αιθιοπίδας πριγκίπισσας. Η Olga Borodina, μια από τις πιο γνωστές στον κόσμο ερμηνεύτριες του ρόλου, είναι η βασιλική αντίπαλος της Αΐντα, η Αμνερίς, και ο Roberto Alagna είναι ο ήρωας Ρανταμές που πρέπει να διαλέξει ανάμεσα στην αγάπη του για την Αΐντα και το καθήκον απέναντι στη χώρα του. Ο Fabio Luisi διευθύνει τις πρώτες παραστάσεις του έργου στη Met. Εμφανίζονται ακόμα ο George Gagnidze στον ρόλο του Αιθίοπα βασιλιά Αμονάσο. Η εντυπωσιακή σκηνοθεσία της Sonja Frisell χρησιμοποιεί όλες τις θεατρικές δυνατότητες της σκηνής της Met με σκοπό να εισαγάγει το κοινό στο μεγαλείο της αρχαίας Αιγύπτου. Είσοδος: 10 €.

Εισιτήρια προπωλούνται στο ταμείο του Δημοτικού Κινηματογράφου ΚΗΠΟΣ 7:30 μ.μ. - 10:30 μ.μ..

ΑΥΡΙΟ ΣΕ ΑΡΧΑΙΑ ΑΠΤΕΡΑ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΑ ΡΟΚΚΑ

Μελωδίες υπό το φως της Αυγουσιτιάτικης πανσελήνου

ΕΛΕΝΗ ΦΟΥΝΤΟΥΛΑΚΗ

Υπό το φως της αυγουσιτιάτικης πανσελήνου, με μελωδίες που θα "ταξιδέψουν" το κοινό σε άλλες εποχές, δύο αρχαιολογικοί χώροι μοναδικής φυσικής ομορφιάς ανοίγουν αύριο το βράδυ τις "πόρτες" τους στα Χανιά.

Από αριστερά ο κ. Μικελογιάννης, η κα Τζανακάκη, ο κ. Μπικιάκης, ο κ. Σημανδράκης και ο κ. Γιανναράκης.

Πρόκειται για τον χώρο της αρχαίας Απτέρας στη Σούδα όπου στο πλαίσιο της εκδήλωσης "Νότες Μουσών και Σειρήνων" θα δοθεί συναυλία αύριο Κυριακή στις 9 το βράδυ από τον Ιταλό καλλιτέχνη Vinicio Carossela και της αρχαίας Ρόκκας, στο Καστέλι Κισάμου με συναυλία της Ορχήστρας Εγχόρδων "ΑΣΟΝιέτα" στις 9.30 το βράδυ. Ο χώρος της Αρχαίας Απτέρας θα είναι ανοιχτός αύριο Κυριακή από τις 8 το βράδυ ενώ η Αρχαία Ρόκκα από τις 7 το απόγευμα.

Οι εκδηλώσεις εντάσσονται στο πρόγραμμα του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, υπό τον τίτλο "Φως του Φεγγαριού" ενώ η είσοδος είναι ελεύθερη για το κοινό.

Συνδιοργανωτές είναι η Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων και η ΚΕ' Εφορεία Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων. Επίσης στη συναυλία στην αρχαία Ρόκκα συνδιοργανωτές είναι και ο Δήμος Κισάμου - Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Κισάμου, ο Πολιτιστικός Σύλλογος Ρόκκας, η Ορθόδοξη Ακαδημία Κρήτης, η Νεολαία Κισάμου και το "Ελαιουργείο" Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης.

Να απολαύσουν δύο μοναδικές βραδιές κάλεσε τους Χανιώτες, τις Χανιώτισσες αλλά και τους επισκέπτες της πόλης η αρχαιολόγος στην ΚΕ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Κατερίνα Τζανακάκη χθες κατά τη διάρκεια συνέντευξης Τύπου στην Αντιπεριφέρεια.

Όπως ανέφερε οι εκδηλώσεις για την πανσέληνο του έτους, είναι ένας θεσμός που έχει ξεκινήσει εδώ και πολλά χρόνια από το Υπουργείο και στο πλαίσιο αυτό ανοίγουν οι αρχαιολογικοί χώροι αρμοδιότητάς του προκειμένου οι πολίτες και επισκέπτες να ενταχθούν μέσα στο περιβάλλον και για ένα βράδυ να αισθανθούν μνήμες που κουβαλάει κάθε χώρος μέσα του από το παρελθόν.

Η αρχαιολόγος στην ΚΕ' Εφορεία τόνισε πως οι αρχαιολογικοί χώροι πρέπει να προσεγγίζονται με τη δέουσα προσοχή διότι δεν είναι όλοι οργανωμένοι, που σημαίνει ότι επειδή είναι νύκτα δεν φωτίζονται κατάλληλα. «Πιστεύουμε ότι είναι ένας θεσμός που πρέπει να επαναλαμβάνεται κάθε χρόνο για την προβολή των μνημείων και των περιοχών» επεσήμανε η κα Τζανακάκη.

Ο περιφερειακός σύμβουλος Δημήτρης Μικελογιάννης ανέφερε πως «φέτος τόσο στην Αρχαία Απτέρα όσο και στην Αρχαία Ρόκκα θα υπάρχουν διαφορετικού είδους αλλά εξαιρετικές μουσικές

εκδηλώσεις. Στόχος είναι οι πολίτες να γνωρίζουν τους μνημειακούς χώρους του τόπου μας» σημείωσε ο κ. Μικελογιάννης.

Από την πλευρά του ο περιφερειακός Σύμβουλος Παναγιώτης Σημανδράκης επεσήμανε πέρα από την ανάδειξη των αρχαιολογικών χώρων, τη συνεργασία και κινητοποίηση τοπικών φορέων για να μπορέσουν να αναδείξουν τις δυνατότητες και τον πλούτο των περιοχών τους, όπως έγινε στο χωριό της Ρόκκας.

ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΑΠΤΕΡΑ

Νότες Μουσών και Σειρήνων στον μοναδικής ομορφιάς αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Απτέρας με θέα τον πανέμορφο κόλπο της Σούδας στα βόρεια εκεί που σύμφωνα με τον Μύθο έγινε η μουσική "μάχη" και την επιβλητική οροσειρά των Λευκών Ορέων στα νότια.

Στην Αρχαία Απτέρα αύριο Κυριακή στις 9 το βράδυ θα εμφανιστεί ο σημαντικός Ιταλός καλλιτέχνης Vinicio Carossela που έχει συνεργαστεί με Κρήτες καλλιτέχνες και φέτος για άλλη μια φορά θα συμπράξει με τον Ψαρολάμπη. Επίσης στην Αρχαία Απτέρα θα συμμετέχουν οι: ο Μάνος Αθανασιάδης Trio, Λευτέρης Παπαδάκης στο μπάσο, Δημήτρης Χριστοδουλάκης στα ντραμς και Μάνος Αθανασιάδης, πιάνο, φωνή.

«Ετσι το κοινό θα απολαύσει ένα ιδιαίτερο μείγμα μουσικής με θέα την Αυγουσιτιάτικη πανσέληνο στον μοναδικό αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Απτέρας» ανέφερε ο περιφερειακός σύμβουλος κ. Μικελογιάννης και κάλεσε τους πολίτες λόγω της πρόσβασης και της υψηλής επισκεψιμότητας στους αρχαιολογικούς χώρους, οι επισκέπτες να φορούν χαμηλά παπούτσια, να έχουν μαζί τους μαξιλαράκι ως κάθισμα και νερό.

ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΡΟΚΚΑ

"Του Φεγγαριού, του Φαραγγιού, τ' Αυγούστου" τιλοφορείται η εκδήλωση που θα γίνει στον χώρο της Αρχαίας Ρόκκας στην Κισάμο.

Μελωδίες των Bach, Piazzolla, Χατζιδάκι από την Ορχήστρα Εγχόρδων "ΑΣΟΝιέτα", θα έχουν την ευκαιρία να απολαύσουν οι επισκέπτες κοντά στα ερείπια του βυζαντινού κάστρου με θέα το φεγγάρι και το φαράγγι της Ρόκκας. Ο πρόεδρος της Κοινωφελούς Επιχείρησης δήμου Κισάμου -που έχει αναλάβει το οικονομικό μέρος της εκδήλωσης- Γιώργος Μπικιάκης, κάλεσε τους Χανιώτες και τους επισκέπτες να επισκεφθούν τον χώρο που φέτος ανοίγει τις "πύλες"

NOTES MOUSΩΝ ΚΑΙ ΣΕΙΡΗΝΩΝ
Αρχαιολογικός χώρος Απτέρας
10 Αυγούστου 2014, ώρα: 21:00

Μουσική συνάντηση:
Vinicio Carossela
Λίμνη Ευλούρης
Μάνος Αθανασιάδης Trio
Λευτέρης Παπαδάκης, μπάσο
Δημήτρης Χριστοδουλάκης, ντραμς
Μάνος Αθανασιάδης, πιάνο, φωνή

Συνδιοργάνωση: ΚΕ' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων Περιφερειακή Ενότητα Χανίων
Χορηγοί: Ένωση Ενοχόλων Ν. Χανίων, ΕΤΑΝΑΗ, PANCAR
ΕΙΣΟΔΟΣ: ΕΛΕΥΘΕΡΗ - Ο χώρος θα είναι ανοιχτός στο κοινό από τις 20:00

Νότες Μουσών και Σειρήνων στον μοναδικής ομορφιάς αρχαιολογικό χώρο της Αρχαίας Απτέρας με θέα τον πανέμορφο κόλπο της Σούδας στα βόρεια, εκεί που σύμφωνα με τον Μύθο έγινε η μουσική "μάχη" και την επιβλητική οροσειρά των Λευκών Ορέων στα νότια. Στην Αρχαία Απτέρα αύριο Κυριακή στις 9 το βράδυ θα εμφανιστεί ο σημαντικός Ιταλός καλλιτέχνης Vinicio Carossela.

Ορχήστρα Εγχόρδων ΑΣΟΝιέτα
Μουσικές Αθηνών Κρήτης
Μουσικό Λύκειο Χανίων
Λίμνη Ευλούρης ο Πύλιος Στρατός
Επίσημο χορηγός: ΔΕΠΕ Χανίων

ΤΟΥ ΦΕΓΓΑΡΙΟΥ ΤΟΥ ΦΑΡΑΓΓΙΟΥ Τ'ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ...

Ρόκκα Κισάμου
Κυριακή 10.8.14

ΩΡΑ ΠΡΟΣΕΛΥΣΗΣ 19:00, ΩΡΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ 21:30

Συνδιοργανωτές: Περιφέρεια Κρήτης, Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ΚΕ' Εφορεία Προϊστορικών & Κλασικών Αρχαιοτήτων Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, Δήμος Κισάμου, Κοινωφελής Επιχείρηση του Δήμου Κισάμου, Πολιτιστικός Σύλλογος Ρόκκας, Δήμος Κισάμου, Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης «Ελαιουργείο»

ΕΙΣΟΔΟΣ: ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Χορηγοί: ΝΕΤ, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ ΚΕ, ΕΤΑΝΑΗ, ΠΑΝΚΑΡ, ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ, ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ, ΔΕΠΕ ΧΑΝΙΩΝ, ΚΕ' ΕΦΟΡΕΙΑ ΠΡΟΪΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΛΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΧΑΝΙΩΝ

του για δεύτερη χρονιά υπό το φως της αυγουσιτιάτικης πανσελήνου, σε μια προσπάθεια ανάδειξης του φυσικού και αρχαιολογικού πολιτιστικού πλούτου του τόπου.

Ο πρόεδρος του Πολιτιστικού Συλλόγου Ρόκκας Αντώνης Γιανναράκης τόνισε πως την πρόσβαση στον χώρο της αρχαίας Ρόκκας θα επιβλέπουν εθελοντές για την ασφάλεια των επισκεπτών, για προσανατολισμό σε πάρκινγκ, θα υπάρχουν πινακίδες σήμανσης, κ.ά..

ΣΗΜΕΡΑ

Γιορτή Κρασιού στις Βούβες

Ο Πολιτιστικός Σύλλογος Βουβών διοργανώνει και φέτος για 30η συνεχή χρονιά τη Γιορτή Κρασιού, στον αύλειο χώρο του Δημοτικού Σχολείου Βουβών. Πρόκειται για μια θεματική εκδήλωση, η οποία είναι αφιερωμένη στη μακραίωνη παράδοση του χωριού στην αμπελουργία και στο φημισμένο για την άριστη ποιότητά του βουβιανό κρασί, το οποίο προσφέρεται δωρεάν στους επισκέπτες της γιορτής. Σήμερα Σάββατο τους επισκέπτες της γιορτής θα διασκεδάσει το κρητικό συγκρότημα του Νίκου Ζωιδάκη, ενώ παραδοσιακοί χορούς θα παρουσιάσουν η Ρουματιανή και η Λουσακιανή Παρέα. Τιμή Εισόδου: 5 €. Παιδιά έως 10 ετών δωρεάν.

ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΒΑΜΟ

Συναυλία Γιάννη Χαρούλη

Συναυλία του Γιάννη Χαρούλη θα δοθεί στο Γυμνάσιο Βάμου σήμερα Σάββατο και ώρα 9:30 μ.μ.. Οι πόρτες ανοίγουν στις 8:30 μ.μ..

Τιμή εισιτηρίου: προπώληση 10 € & ταμείο 12 €. Σημεία προπώλησης: Γραφείο γενικού Τουρισμού "Γελασάκης", πλατεία 1866 Χανιά & πλατεία Σούδας, Διοικητικό LA-SI-DO Κριάρη 23, Πρακτορείο ΟΠΑΠ Βάμος

ΣΤΟ ΠΑΛΙΟ ΛΙΜΑΝΙ

"Ταξίδι" με τη μουσική του Πολεμικού Ναυτικού

Ενα μελωδικό ταξίδι με την μουσική του Πολεμικού Ναυτικού διοργανώνουν η Περιφέρεια Κρήτης - Περιφερειακή Ενότητα Χανίων, ο Δήμος Χανίων και το Ναυτικό Μουσείο Κρήτης σήμερα Σάββατο και ώρα 8:30 μ.μ. στο Παλιό Λιμάνι (πίσω από το Γιαλί Τζαμιά). Θα συμπράξουν οι: Ευδοκία Μωυσίδου & Νίκη Χαζιράκη, σοπράνο και Σταύρος Σαλαμπασιόπουλος, τενόρος & Θεόδωρος Μπικάκης, βαρύτονος.

Την παρουσίαση της εκδήλωσης θα κάνουν οι: Σήφης Μαρκάκης, ειδικός ευνεργάτης Π.Ε. Χανίων και Άννα Μακράκη Καρέλλα πρ. διευθύντρια ΕΡΑ Χανίων.

ΣΤΑ "ΔΥΟ ΛΟΥΞ"

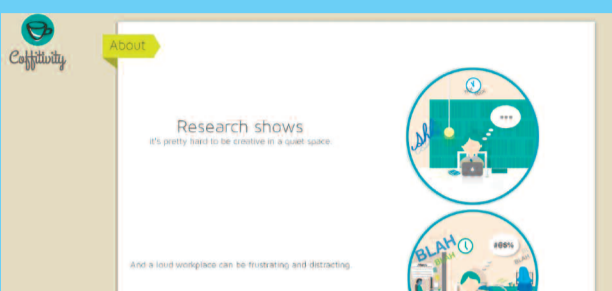
Βραδιά φλαμένκο

Βραδιά φλαμένκο θα πραγματοποιηθεί αύριο Κυριακή στις 10 το βράδυ στα "Δύο Λουξ" με τον Γιώργο Βαλυράκη. Την Δευτέρα 11 Αυγούστου θα ακολουθήσει βραδιά σουίνγκ με τον Μάνο Αθανασιάδη.

σερφ@ρίσματα

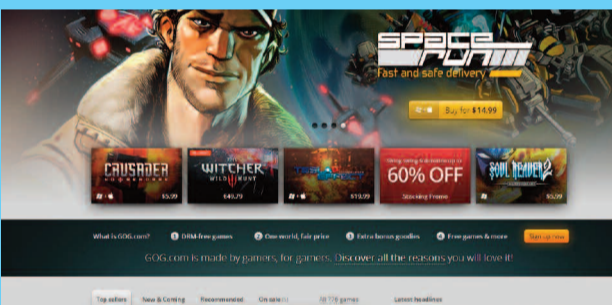
Της ΜΑΡΙΑΣ ΜΥΣΤΑΚΙΔΟΥ

Παραγωγική... μουρμούρα

<http://coffitivity.com>

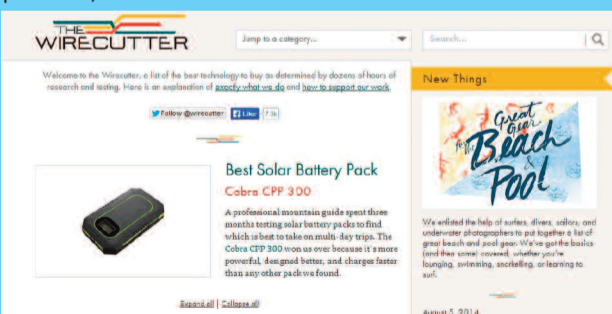
Ας ξεκινήσουμε με μια παραδοχή: Στο ίντερνετ μπορεί κανείς να βρει τα πάντα. Ε λοιπόν σε αυτό το κλίμα, οι δημιουργοί του coffitivity σκέφτηκαν πως συνήθως, όταν δουλεύουμε σε απόλυτη σουχιά, δεν είμαστε και τόσο... παραγωγικοί. Το ίδιο συμβαίνει και όταν δουλεύουμε σε περιβάλλον με πολλή φασαρία. Όταν όμως ακούμε μια σιγανή μουρμούρα -λένε οι δημιουργοί του site- και βρισκόμαστε σε ένα περιβάλλον σαν... προσομοίωση του να βρισκόμαστε σε κάποιο καφέ, τότε -λένε- γινόμαστε εξαιρετικά παραγωγικοί. Και με αυτή την αφετηρία έφτιαξαν ένα site που σας δίνει την εντύπωση πως βρίσκεστε σε κάποιο καφέ. Ανοίγετε τον υπολογιστή σας, μπαίνετε στο site, παίρνετε... άκουσμα καφέ και κάνετε τη δουλειά σας με μεγαλύτερη όρεξη. Αν σας τράβηξε την περιέργεια, δοκιμάστε το!

Παλιά και αγαπημένα

www.gog.com

Τα αρχικά αφορούν το good old games (σ.σ: Σε ελεύθερη μετάφραση "παλιά αγαπημένα παιχνίδια") και ο ιστότοπος που βλέπετε δημιουργήθηκε για αυτόν ακριβώς τον σκοπό: για να φέρει κάθε ενδιαφερόμενο κοντά σε παιχνίδια που αγάπησε ως παιδί, και θέλει να τα αποκτήσει ξανά. Σιγά σιγά όμως, και με την πάροδο του χρόνου, εκτός από "παλιά και αγαπημένα" παιχνίδια, το site άρχισε να φιλοξενεί και τα νέα που βγαίνουν τώρα στην αγορά. Έτσι, αν συνηθίζετε να αγοράζετε μέσω ίντερνετ παιχνίδια, τότε βάλτε αυτό το site στα αγαπημένα σας.

Τεχνολογικό

<http://thewirecutter.com>

Η τεχνολογία κάθε λεπτό που περνά έχει και κάτι καινούργιο να δείξει. Νέα μηχανήματα, νέα κινητά, νέες τηλεοράσεις, όλα νέα και πιο βελτιωμένα από τα παλιότερα μοντέλα. Ως εδώ καλά. Όταν όμως κάποιος θέλει να αντικαταστήσει το παλιό του μπλάντ (όποιο και να είναι αυτό) με κάποιο καινούργιο, τι να διαλέξει; Για να μην χάνετε στον κυκεώνα των καινούργιων αφίξεων και για να μην τρελαίνετε ψάχνοντας από εδώ και από εκεί σε μαγαζιά και sites, μπειτε εδώ και δείτε κριτικές για κάθε καινούργιο που βγαίνει στην αγορά. Θα βρείτε κριτικές που αφορούν σχεδόν τα πάντα. Και μην βιαστείτε να σκεφτείτε πως, εντάξει, αντικείμενα τεχνολογίας αγοράζουμε σπάνια... Εδώ υπάρχουν κριτικές ακόμα και για... κουτάλες κουζίνας, σπάτουλες για τα ψάρια και αντικείμενα που χρησιμοποιούμε στην καθημερινότητά μας. Ρίξτε του μια ματιά.

ΣΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΦΕ "ΚΗΠΟΣ"

Εκδήλωση τιμής και μνήμης για τον Ειρηναίο Γαλανάκη

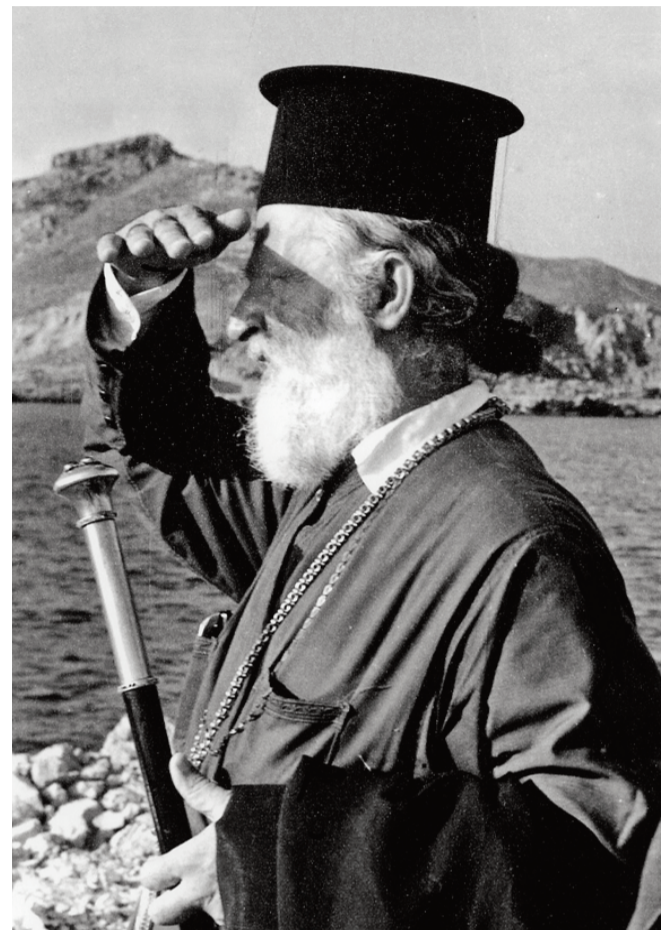
Εκδήλωση αφιερωμένη στο πνευματικό, κοινωνικό και συγγραφικό έργο του μακαριστού γέροντα, πρώην μητροπολίτη Κισάμου και Σελίνου κυρού Ειρηναίου Γαλανάκη διοργανώνει η Ιερά Μητρόπολις Κυδωνίας και Αποκορώνου σε συνεργασία με το ιστορικό καφέ "Κήπος" την Τετάρτη 13 Αυγούστου στις 9 μ.μ. στον χώρο του ιστορικού καφέ, στον Δημοτικό Κήπο Χανίων.

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων:

Υμνους από τον Βυζαντινό Χορό Χανίων, απαγγελία ποιημάτων από τον Βαγγέλη Κακατσάκη, "Λίγα λόγια για τον Παπού" από τον Δημήτρη Νικολακάκη, ριζίτικα τραγούδια από τον Παραδοσιακό Σύλλογο "Μετερίζι", καλωσόρισμα και χαιρετισμούς από τους κυρίους: Βασίλη Σταθάκη, Μιχάλη Α. Γαλανάκη, Νίκο Παπαδάκη πρόεδρο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και Μελετών "Ελευθέριος Κ. Βενιζέλος" και Γιώργο Κατσανεβάκη πρόεδρο της ANEK, παρουσίαση φωτογραφικού υλικού από τη ζωή και το έργο του Ειρηναίου Γαλανάκη, σε επιμέλεια Αιμιλίας Κλάδου και αφήγηση Δημήτρη Νικολακάκη.

Παραδοσιακούς χορούς θα παρουσιάσουν οι "Σταυραετοί".

Την εκδήλωση θα κλείσει ο σεβασμιώτατος μητροπολίτης Κυδωνίας και Αποκορώνου κ. Δαμασκηνός.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

"Φεστιβαλάκι" τεχνών και πολιτισμού

Αύριο Κυριακή το "Φεστιβαλάκι" ανοίγει τις πύλες του στα Χανιά, από τις 5 το απόγευμα στον Προμαχώνα Σαν Σαλβατόρε (παλιό Ξενία) με παραδοσιακή μουσική, χορούς, μαντινάδες και ριζίτικα, ομιλίες και προβολές, βιβλία και φωτογραφίες, ομιλίες, τεχνίτες και γεύσεις μέχρι τα μεσάνυχτα!

Στη σχετική ανακοίνωση του φεστιβάλ αναφέρεται χαρακτηριστικά: «γλεντίζουμε την Κρήτη με Αντώνη Μαρτσάκη, Λεωνίδα & Χαρά Λαϊνάκη, τους Ετεόκρητες και το πολιτιστικό σύλλογο "το Ρόδο" στο ενετικό λιμάνι των Χανίων. Μια περιπλάνηση στις μουσικοχορευτικές παραδόσεις της Δυτικής Κρήτης από την Κίσαμο και τα αστικά Ταμπαχανιώτικα τραγούδια μέχρι τα τραγούδια των χωριών της ρίζας των Λευκών ορέων με πληθώρα παράλληλων δράσεων (εκθέσεις, επιδείξεις, ομιλίες, προβολές, εργαστήρια) να μας ξεναγούν μεταξύ άλλων στην Ορεινή Κρήτη, τον κόσμο της μαντινάδας, τις τέχνες του στιβανιού, του μαχαριού, της κρητικής φορεσιάς, της υφαντικής... στο κρητικό βιβλίο αλλά και τις παραδοσιακές κρητικές γεύσεις. Ένα πανόραμα τεχνών & πολιτισμού με παραπάνω από 80 "καλλιτέχνες" να καταθέτουν ψυχή, ιδέες & έργα...».

Είσοδος: 10 ευρώ.

Προώληση εισιτηρίων στην Τυποβιβλιοχαρτεμπορική Πελεκανάκη

Μέρος των εσόδων θα διατεθούν στην εθελοντική ομάδα στήριξης "Συν'Ανθρωπος" που για φέτος έχει θέσει ως στόχο την στήριξη της ΕΛΕΠΑΠ Χανίων.

Παρουσίαση της νέας δουλειάς του Γ. Βογιατζή

Το νέο cd του Γιώργου Βογιατζή με τίτλο "Στη φυλακή μου" παρουσιάζεται μεθαύριο Δευτέρα 11 Αυγούστου στις 9 το βράδυ στους Άγιους Πάντες Αποκορώνου. Η παρουσίαση θα γίνει στην ταβέρνα "Πέρασμα" στο κέντρο του χωριού και θα συμμετέχουν επίσης οι Μανώλης Κακλής και Παντελής Κρασαδάκης.

CHANIA ROCK FESTIVAL

Συναυλία με τον Blaze Bayley

Με την πιο δυνατή του μέρα ολοκληρώνεται σήμερα Σάββατο το Chania Rock Festival, στον Προμαχώνα San Salvatore (παλιό Ξενία).

Σήμερα Σάββατο το φεστιβάλ παίρνει φωτιά με την πιο δυνατή του μέρα. Από το stage του C.R.F. θα παρελάσουν οι Χανιώτες punk rockers "Core the band", οι πρακλειώτες stoner rockers "Forsaken Memoriam", οι thrashers "Chronosphere" από την Αθήνα και όσο σκοτεινιάζει το πρόγραμμα δυναμώνει με τους international Αθηναίους "Battleroar" (στα φωνητικά ο Geri P. Mutts των Sacred Steel), με νέο καταπληκτικό δίσκο στις αποσκευές τους. Αμέσως μετά σειρά έχει ο Blaze Bayley, ο πρώην τραγουδιστής των θρυλικών Iron Maiden, ο οποίος θα αποδώσει κομμάτια απ' τη προσωπική του δισκογραφία και βεβαίως με αγαπημένα κομμάτια από τη θητεία του στους Iron Maiden.

Η βραδιά θα κλείσει με τους Destruction, ένα απ' τα μεγαλύτερα ονόματα στη thrash μουσική σκηνή, μια μπάντα που έθεσε τα όρια του ιδιώματος. Οι Destruction κατευθύνονται από τη Γερμανία, θα rock-άρουν τα Χανιά, στη πιο δυνατή μέρα από τη δημιουργία του Chania Rock Festival. Ώρα έναρξης 6 μ.μ.. Οι πόρτες ανοίγουν στις 5 μ.μ.. Είσοδος 20 ευρώ προώληση και 25 ευρώ στην πόρτα.

ΜΕ ΤΟ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ "VAMOS"

Ταξίδι στον φεγγαριού τη ρότα

■ Την ερχόμενη Δευτέρα το βράδυ στο παλιό "Ξενία"

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΙΔΑΚΗΣ

Μουσικές γέφυρες από τον Μάρκο Βαμβακάρη έως τον Τζιμ Μόρισον και τους Μάνο Χατζιδάκι και Νίνο Ρότα έως τους Γιώργο Ζαμπέτα και Μπιτλς χτίζει το μουσικό σύνολο "Vamos" που πρωτοεμφανίστηκε στα Χανιά πριν από έναν χρόνο για να ξαφνιάσει ευχάριστα το μουσικόφιλο κοινό με τις ευρηματικές ερμηνείες αγαπημένων συνθέσεων Ελλήνων και ξένων δημιουργών.

να πολυπληθές σχήμα με όψη και σύνθεση... συμφωνικής ορχήστρας, αλλά ψυχή κάθε άλλο παρά κλασική, που προσεγγίζει τη μουσική όχι με βάση τα τυποποιημένα κλισέ και τις "ταμπέλες" του ροκά, του έντεχνου ή του τζαζίστα, αλλά με την ελευθερία που δίνει η πεποίθηση ότι η καλή μουσική είναι μια κατηγορία από μόνη της...

Λίγο πριν τη συναυλία που θα δώσουν κάτω από τη φρέσκια αυγουσιτιάτικη πανσέληνο οι μουσικοί του "Vamos" την ερχόμενη Δευτέρα 11 Αυγούστου, στις 9 το βράδυ, στον Προμαχώνα San Salvatore (πρώην Ξενία) στα Χανιά, οι "Διαδρομές" συνάντησαν 3 μέλη του σχήματος για να πάρουν μία πρόγευση από το ταξίδι "Στου φεγγαριού τη ρότα" που πρόκειται να ακολουθήσει.

«Το πρόγραμμά που θα παρουσιάσουμε μοιάζει εκ πρώτης όψεως να έχει κομμάτια ετερόκλητα. Όμως ο τρόπος ενορχήστρωσης και η χρήση κάποιων οργάνων που δεν συνηθίζονται δίνουν ένα ενδιαφέρον και ομοιόμορφο αποτέλεσμα παρόλο που η θεματολογία, οι εποχές, τα είδη ή ακόμα και η εθνικότητα κάθε κομματιού είναι διαφορετικά», μας λέει ο Θανάσης Παπαθανασίου που έχει την ευθύνη της ενορχήστρωσης και διεύθυνσης του συνόλου και αποκαλύπτει ότι το μουσικό ταξίδι της Δευτέρας θα περιλαμβάνει μελωδικούς σταθμούς από τον Νίνο Ρότα, τον Χατζιδάκι και τον Σοστακόβιτς έως τους Μπιτλς και τους Ντορς, αλλά και τους Τσιτσάνη, Βαμβακάρη και Ζαμπέτα.

Κι αν αναρωτιέστε ποιος είναι ο κοινός τόπος όλων αυτών των κορυφαίων μουσικών για τον Θανάση η απάντηση είναι ξεκάθαρη: «Η καλή μουσική είναι μία.

Όλα τα άλλα είναι συμβάσεις. Γι' αυτό κι όταν μιλάμε για μουσική καλό είναι να αναφερόμαστε σε συνθέτες κι όχι σε είδη μουσικής, όπως το έντεχνο, το ροκ κλπ.»

Με κριτήριο και πυξίδα την καλή μουσική και το μεράκι γίνεται και η επιλογή των κομματιών από τους 12 συνολικά μουσικούς που απαρτίζουν το "Vamos". «Η επιλογή των κομματιών έχει σχέση με τη φιλοσοφία του σχήματος γιατί το σχήμα έχει κάποιες ιδιαιτερότητες», σχολιάζει σχετικά ο μπασίστας Κώστας Κεχράκος και εξηγεί: «Οι "Vamos" είναι ένα σύνολο κλασικής μουσικής όσον αφορά τη σύνθεση των οργάνων που όμως δεν παίζει κλασική μουσική. Από εκεί και πέρα είμαστε 12 μουσικοί από 4 διαφορετικές χώρες Αλβανία, Ρωσία, Ολλανδία και Ελλάδα, που έχουμε διαφορετικές ηλικίες, ενώ συνυπάρχουν επαγγελματίες με ερασιτέχνες μουσικούς που κάποιοι είναι από τον Βάμο, κάποιοι από τα Χανιά και άλλοι από το Ρέθυμνο. Αυτή ακριβώς η συνύπαρξη τόσο διαφορετικών ανθρώπων που χαρακτηρίζει το σχήμα εξηγεί και τις μουσικές επιλογές μας».

"VAMOS" ΓΙΑ ΚΑΤΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ

Κι αν η συνύπαρξη και ο συνδυασμός διαφορετικών μουσικών μέσα από μια συλλογική δουλειά αποτελεί ένα κομβικό σημείο για τους "Vamos", η γέννηση του σχήματος οφείλεται κυρίως στο πάθος για τη μουσική που έχει ο πιανίστας Νίκος Φραγκιαδάκης για τον οποίο η δημιουργία του μουσικού συνόλου αποτελούσε όνειρο ζωής.

«Όσοι συμμετέχουν στο "Vamos" θέ-

λουν να βρουν τρόπους να εκφραστούν μουσικά. Πάνω εκεί πατάμε και αυτό θα μας προχωρήσει αρκετά», εξομολογείται, ενώ τον ρωτάμε για το όνομα του συνόλου: «Το "Vamos" έχει διπλή σημασία: Είναι το χωριό Βάμος που έχει μια μουσική ιστορία κι από όπου πέρυσι ξεκινήσαμε και μας αγκάλιασε ο κόσμος δίνοντάς μας δύναμη να συνεχίσουμε, αλλά "Vamos" σημαίνει και "πάμε", πάμε να πετύχουμε κάτι διαφορετικό».

Κλείνοντας τη συζήτησή μας τους ρωτάμε αν υπάρχει "ταβάνι" στους στόχους των "Vamos": «Ταβάνι καλλιτεχνικό ή αισθητικό δεν υπάρχει», απαντά ο Θανάσης, ενώ οι Κώστας και Νίκος αποκαλύπτουν ότι στις επιδιώξεις των "Vamos" εντάσσονται και η συνεργασία με τις άλλες τέχνες και τις επιστήμες, η προώθηση νέων καλλιτεχνικών δημιουργιών, αλλά και η οργάνωση συναυλιών με κοινωνικό και περιβαλλοντικό προσανατολισμό.

Να σημειώσουμε τέλος ότι στη συναυλία της Δευτέρας θα πάρουν μέρος οι μουσικοί του συνόλου "Vamos": Εντμοντ Αλέξης (βιολί), Ραΐς Τσουρά (βιολί), Tjarda Terpstra (βιολί), Λευτέρης Βαϊγκούσης (βιολί), Σπύρος Ραφτάκης (τσέλο), Θανάσης Παπαθανασίου (κόρντο), Τεο Kraaijvanger (ευφώνιο - τρομπόνι), Βαγγέλης Παπαδάκης (κλαρινέτο), Πρόδρομος Καραδελόγλου (μαντολίνο - κιθάρα - τραγούδι), Νίκος Φραγκιαδάκης (πιάνο), Αλεξέι Κιριτσένκο (κρουστά), Κώστας Κεχράκος (μπάσο). Ενορχήστρωση Θανάσης Παπαθανασίου, καλλιτεχνική επιμέλεια Νίκος Φραγκιαδάκης και Κώστας Κεχράκος, Κείμενα - παρουσίαση: Ρούλα Βουράκη, Μυρτώ Δρακάκη.

ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΣΤΑ ΝΟΠΗΓΙΑ

Κισαμίτικοι Μουσικοί Δρόμοι

Μια σπάνια συνάντηση Κισαμιτών Καλλιτεχνών της Κρητικής Μουσικής θα έχουν την ευκαιρία να παρακολουθήσουν, όσοι θα βρεθούν τη Δευτέρα 11 Αυγούστου στις 8:30 μ.μ. στο Πέτρινο Θέατρο Νοπηγίων.

Μια ολόκληρη γενιά Κισαμιτών μουσικών θα συναντηθούν και φέτος για να παρουσιάσουν την εξαιρετική μουσική - μουσικοχορευτική παράσταση "Κισαμίτικοι Μουσικοί Δρόμοι" που διοργανώνει για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά ο Πολιτιστικός Σύλλογος Φαλλελιανών "Η Δημιουργία".

Όπως αναφέρεται στη σχετική ανακοίνωση του Συλλόγου, «Μετά την τεράστια επιτυχία της αντίστοιχης περσινής εκδήλωσης, μουσική, τραγούδι χορός και ανάμεσα τους, δεξιότητες του βιολιού, θα παρουσιάσουν και θα τιμήσουν και φέτος με τον καλύτερο τρόπο την πλούσια μουσική παράδοση της Κισάμου. Το εισιτήριο για όσους παραβρεθούν θα είναι 5 ευρώ, η μεταφορά από την Αγορά Χανίων θα γίνει δωρεάν, ενώ τα έσοδα θα διατεθούν για φιλανθρωπικούς σκοπούς».

ΣΤΑ ΑΝΩΓΕΙΑ

Παγκρήτια καντάδα και φεστιβάλ χορού

Η 2η Παγκρήτια Καντάδα και το 2ο Παγκρήτιο Φεστιβάλ Χορού με γενικό τίτλο "Όταν σμίγουν οι Γενιές" θα πραγματοποιηθούν αύριο Κυριακή στις 9 μ.μ. στο Δημοτικό Στάδιο Ανωγείων.

Στην εκδήλωση συμμετέχουν 40 συγκροτήματα με περισσότερους από 700 χορευτές.

Συμμετέχουν: Ψαραντώνης, Ψαρογιάννης, Μανουράς Μανώλης, Καλομοίρης Γιώργης, Ψαρογιώργης, Καλλέργης Μιχάλης, Χορευτάκης Ηλίας, Φασουλός Γιώργης, Βρέντζος Γιώργης, Καλλέργης Μιχάλης.

ΣΤΟΝ ΚΑΒΡΟ

Εικαστική έκθεση

Για τρίτη συνεχή χρονιά θα πραγματοποιηθεί εικαστική έκθεση στον Καβρό Αποκορώνου στον χώρο του Δημαρχείου. Εκτίθενται ζωγραφικοί πίνακες, αιογραφίες, φωτογραφίες, γλυπτά και κοσμήματα, όλα έργα ντόπιων δημιουργών.

Η έκθεση τελεί υπό την αιγίδα του δήμου Αποκορώνου και θα διαρκέσει από 13-20 Αυγούστου. Θα παραμείνει ανοικτή τις ώρες 6 μ.μ. - 10 μ.μ.. Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν την Τετάρτη 13 Αυγούστου και ώρα 8 μ.μ.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ "ΦΙΛΟΥΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ"

Εκθεση ζωγραφικής και αιογραφίας

Εκθεση ζωγραφικής και αιογραφίας του Ομίλου Φίλων της Τέχνης θα πραγματοποιηθεί από τις 12 έως τις 17 Αυγούστου στο Γιαλί Τζαμιά, στο Παλιό Λιμάνι.

Τα εγκαίνια της έκθεσης θα γίνουν την Τρίτη 12 Αυγούστου στις 8:30 μ.μ..

ΓΙΩΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΣΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΙΑΔΑΚΗΣ

Βιβλίο σημαίνει απόδραση από την καθημερινότητα. Σημαίνει γνώση, βίωμα και συγκίνηση. Σημαίνει ταξίδι στις ζωές κάποιων άλλων και μοίρασμα συναισθημάτων με τους ήρωες. Όλα αυτά κι άλλα πολλά είναι το βιβλίο για όσους αποφάσισαν να το κάνουν σύντροφο ζωής.

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΕΞΟΜΟΛΟΓΟΥΝΤΑΙ

Το βιβλίο είναι εδώ!

Μια σχέση που έρχεται από πολύ παλιά και που κάποιοι βιάζονται να της δώσουν ένα τέλος μιλώντας για την επέλαση των ηλεκτρονικών βιβλίων και του ίντερνετ. Είναι όμως έτσι; Κι ακόμα τι μπορεί να βοηθήσει ώστε οι νέοι άνθρωποι να έρθουν πιο κοντά στο μαγικό κόσμο του βιβλίου και να αποτελέσουν τη μελλοντική γενιά αναγνώστων;

Αναζητώντας απαντήσεις σε αυτά κι άλλα σχετικά ερωτήματα οι «διαδρομές» επισκέφθηκαν την έκθεση βιβλίου που διοργανώνουν ο Δήμος Χανίων σε συνεργασία με βιβλιοπωλεία στην πλατεία πίσω από το Γιαλί Τζαμισί στο Ενετικό Λιμάνι Χανίων. Εκεί συνομιλήσαμε με βιβλιοπώλες των Χανίων και «βιβλιοφάγους» για το σήμερα και το αύριο του βιβλίου...

Παρά το γεγονός ότι η εποχή μας έχει χαρακτηριστεί ως η εποχή του ίντερνετ το βιβλίο εξακολουθεί να έχει φανατικούς οπαδούς που δεν το εγκαταλείπουν στα... δύσκολα.

Αρκετοί γονείς επέλεξαν να επισκεφθούν την έκθεση μαζί με τα παιδιά τους προσφέροντάς τους με αυτό τον τρόπο ένα ακόμα ερέθισμα για να γνωρίσουν τον κόσμο του βιβλίου.

Πολλαπλά τα οφέλη από το διάβασμα

«Η σχέση του κοινού με το βιβλίο παραμένει δυνατή παρόλο που οι νέες κυκλοφορίες βιβλίων είναι ακριβές. Ωστόσο, οι εταιρείες έχουν κατεβάσει τις τιμές σε παλαιούς τίτλους οπότε το αναγνωστικό κοινό έρχεται κοντινότερα με το βιβλίο», σχολιάζει η βιβλιοπώλη Πόπη Θεοδωράκη ενώ κάνει λόγο για «επίθεση που δέχεται το βιβλίο από το ίντερνετ». «Μέσω ίντερνετ μπορείς να κατεβάσεις βιβλία και να διαβάσεις. Εμείς ως βιβλιοπώλες από την πλευρά μας προσπαθούμε με πολλή όρεξη και μεράκι να μείνουμε κοντά στον αναγνώστη και να τον βοηθήσουμε σε ό,τι χρειάζεται», σημειώνει, ενώ στην ερώτηση πώς βλέπει τη σχέση νέων και βιβλίου απαντά: «Ειδικότερα για τους νέους διαπιστώνω ότι όλο λιγότερο διαβάζουν τους κορυφαίους συγγραφείς, όπως οι Καζαντζάκης, Λουντέμης κ.λπ., που διαβάζαμε εμείς οι παλαιότεροι. Επίσης, διαβάζουν περισσότερο ξένη λογοτεχνία και εικονογραφημένη λογοτεχνία. Από εκεί και πέρα βέβαια ένα βιβλίο βοηθάει πάντα έναν νέο να καλλιεργήσει τον λόγο και την έκφραση του, να εμπλουτίσει τις ιδέες του κ.λπ. και μακάρι οι νέοι να διαβάζουν περισσότερο και να μην είναι τόσο προσκολλημένοι στον υπολογιστή και τα ηλεκτρονικά παιχνίδια».

Πόπη Θεοδωράκη, βιβλιοπώλη.

Ο κόσμος εξακολουθεί να αγαπάει την ανάγνωση

«Ο κόσμος αγαπάει το βιβλίο και το αγαπάνε και οι νέοι άνθρωποι. Απλά πολλοί δυσκολεύονται να διαθέσουν χρήματα για το βιβλίο στις μέρες μας», σημειώνει η βιβλιοπώλη Ελένη Τενεκετζή, ενώ στο ερώτημα τι θα μπορούσε να βοηθήσει τη σχέση βιβλίου - αναγνωστικού κοινού τονίζει ότι θα μπορούσαν να βοηθήσουν εκδηλώσεις, όπως η έκθεση που πραγματοποιείται αυτές τις ημέρες στο παλιό λιμάνι αλλά και παρουσιάσεις βιβλίων με ή χωρίς τους συγγραφείς. Σε ό,τι αφορά δε το μέλλον του βιβλίου η κα Τενεκετζή εξέφρασε τη βεβαιότητα ότι «το βιβλίο έχει να προσφέρει στην εποχή του ίντερνετ».

Ελένη Τενεκετζή, βιβλιοπώλη.

«Δεν νομίζω ότι το βιβλίο θα σταματήσει ποτέ να προσφέρει, ενώ το ηλεκτρονικό βιβλίο πιστεύω ότι θα αργήσει πολύ να έρθει στην Ελλάδα. Για τη δική μας πάντως γενιά το βιβλίο παραμένει μια ρομαντική υπόθεση, που έχει να κάνει με τη μυρωδιά, την αφή και τη συγκίνηση που δίνει η αίσθηση όταν κρατάς ένα βιβλίο στα χέρια σου».

Το βιβλίο έχει φανατικό κοινό

«Ο κόσμος πράγματι αγαπάει το βιβλίο. Το έχουμε διαπιστώσει και με την κρίση όπου έχει αυξηθεί η πώληση», αναφέρει η βιβλιοπώλη Κική Στρατινάκη και προσθέτει ότι σημαντικό ρόλο σε αυτό έχει παίξει η πτώση της τιμής των βιβλίων. Βέβαια, όπως σημειώνει, «παρόλο που ήδη έχουν κατέβει οι τιμές βλέπουμε ότι υπάρχει μεγάλη δυσκολία. Βλέπουμε ανθρώπους να θέλουν να αγοράσουν 2-3 βιβλία και να μην τα αγοράζουν γιατί δεν έχουν χρήματα. Όσον αφορά τις νέες τεχνολογίες κι αν αυτές πρόκειται να πλήξουν τον κόσμο του βιβλίου η κα Στρατινάκη υποστηρίζει ότι παρότι ζούμε στην εποχή του ίντερνετ «το βιβλίο βεβαίως και έχει μέλλον». «Το βιβλίο έχει φανατικό κοινό που θέλει να πιάσει το βιβλίο, να το μυρίσει», υπογραμμίζει. Ωστόσο, τονίζει ότι τόσο στο σχολείο όσο και στο σπίτι θα πρέπει να καλλιεργηθεί η φιλαναγνωσία καθώς η πολύωρη ενασχόληση των παιδιών με το ίντερνετ έχει γίνει κανόνας απομακρύνοντας τις νέες γενιές από την ανάγνωση βιβλίων και τα οφέλη της.

Κική Στρατινάκη, βιβλιοπώλη.

Ο βιβλιοπώλης παίζει σημαντικό ρόλο

«Νομίζω ότι ο βιβλιοπώλης παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στο να επηρεάσει ένα παιδί χωρίς να το πιέσει να πάρει το σωστό βιβλίο», μας λέει η βιβλιοπώλη Μαρία Καλογεράκη και συμπληρώνει: «Όμως δυστυχώς επειδή τα σωστά βιβλία δεν προτιμούνται είμαστε αναγκασμένοι ως βιβλιοπωλεία να έχουμε και τα μη σωστά βιβλία για να μπορεί να επιβιώσει και να μείνει ανοικτό το βιβλιοπωλείο και να δώσει την κατάλληλη στιγμή και το σωστό βιβλίο. Και βέβαια επιμένω ότι υπάρχουν βιβλία φτηνά με ακριβό περιεχόμενο και βιβλία ακριβά με φτηνό περιεχόμενο». Στην ερώτηση πώς μπορεί να καλλιεργηθεί περισσότερο η φιλαναγνωσία και το βιβλίο να έρθει πιο κοντά στον κόσμο η κα Καλογεράκη σημειώνει: «Νομίζω ότι για να προωθηθεί το καλό βιβλίο μέσα από οποιοδήποτε τρόπο ή σημείο πώλησης του βιβλίου, το κλειδί είναι η παιδεία του ανθρώπου».

Μαρία Καλογεράκη, βιβλιοπώλη.

Βιβλίο σημαίνει ταξίδι

«Η έκθεση βιβλίου που διοργανώθηκε στην πόλη μας για δεύτερη συνεχή χρονιά δίνει μια ευκαιρία ιδίως στα μικρά παιδιά και τους νέους να γνωρίσουν καλύτερα το βιβλίο, να το αγαπήσουν και να ταξιδέψουν μέσα από τις σελίδες του σε έναν άλλο κόσμο», επισημαίνει ο βιβλιοπώλης Χρήστος Μαχαιρίδης ενώ για τη σχέση νέων και βιβλίου σχολιάζει: «Είναι μια δύσκολη σχέση γιατί τα παιδιά συνηθίζουν από μικρά στην ηλεκτρονική ενημέρωση κάτι που πρέπει να γίνεται αλλά με σωστούς όρους. Από εκεί και πέρα το βιβλίο πιστεύω ότι έχει μέλλον κι ως είμαστε στην εποχή του ίντερνετ και θα έχει πάντα μέλλον, όπως έχει πολύ μεγάλο παρελθόν».

Χρήστος Μαχαιρίδης, βιβλιοπώλης

Η Παιδεία είναι το κλειδί

Πηγή Θεοδωράκη.

«Προσωπικά διαβάζω περισσότερο από παλιά. Πιο νέα δεν είχα τον χρόνο που έχω τώρα αλλά και την ωριμότητα να ανακαλύψω ότι το βιβλίο κρύβει ένα πολύ μεγάλο και διαφορετικό κόσμο που σε βοηθάει να γίνεις καλύτερος», μας λέει η δημοσιογράφος Πηγή Θεοδωράκη που επισκέφθηκε την έκθεση για να ενημερωθεί για τις νέες κυκλοφορίες. Στην ερώτηση αν το ίντερνετ απειλεί το "παραδοσιακό" βιβλίο, η Πηγή τόνισε ότι δεν συμμερίζεται τις αντισυχίες που πολλοί εκφράζουν.

«Το ίντερνετ και το e-book δεν είναι απειλή για το βιβλίο. Ίσα ίσα αποτελούν μια νέα πόρτα για τους νέους ανθρώπους ώστε να έρθουν κοντά στο βιβλίο. Άλλωστε όποιος αγαπάει το βιβλίο θα το βρει είτε μέσω ίντερνετ είτε μέσω μιας έκθεσης βιβλίου είτε με οποιοδήποτε άλλο τρόπο». Κι αν η πρόσβαση στο βιβλίο είναι πιο εύκολη στις μέρες μας από ό,τι παλαιότερα, για την Πηγή το σημείο κλειδί για να αναζητήσει κανείς το βιβλίο και να κερδίσει από αυτό είναι η παιδεία: «Είναι σημαντικό τα παιδιά να μαθαίνουν μέσα στο σχολείο ότι το διάβασμα είναι μια ωραία διαδικασία κι ότι κάτι κουραστικό και βαρετό. Είναι σημαντικό να μαθαίνουν για τους σπουδαίους Έλληνες συγγραφείς που έχουμε και που δυστυχώς δεν τους μιλάνε γι' αυτούς».

Ολα ξεκινάνε από την οικογένεια

Στην έκθεση βιβλίου συναντήσαμε την Αγγελική Κίρκη με τη φίλη της Σοφία Κατσούδα που περιεργάζονταν τις νέες εκδόσεις. «Τον μήνα διαβάζω τουλάχιστον 1-2 βιβλία, ενώ στις διακοπές είναι πιο ήρεμα τα πράγματα, διαβάζω ακόμα περισσότερο», μας λέει η Αγγελική που δηλώνει φανατική αναγνώστρια. Στη ερώτησή μας αν τα ηλεκτρονικά βιβλία πιστεύει ότι απειλούν το "παραδοσιακό" βιβλίο η Αγγελική απαντά ότι η γενιά της δεν δείχνει ακόμα να ενδιαφέρεται ιδιαίτερα για την ψηφιακή μορφή των βιβλίων, ενώ σε ό,τι αφορά το κλειδί στο να καλλιεργηθεί η σχέση ενός νέου παιδιού με το βιβλίο σημειώνει ότι «όλα αρχίζουν από την οικογένεια μέσα». «Αν μάθει ένα παιδί να διαβάζει ίσως το κάνει και μετά. Σε μεγαλύτερη ηλικία δεν νομίζω ότι μπορεί κανείς να γίνει αναγνώστης».

Αγγελική Κίρκη και Σοφία Κατσούδα.

Αντα Τσαουσαί και Ιωάννα Κουρή.

γονείς ωθούν το παιδί να διαβάσει», σχολιάζει και καταλήγει λέγοντας ότι ένα βιβλίο σου δίνει τη δυνατότητα «να ξεφύγεις από την καθημερινότητα και να αναπτύξεις τη φαντασία σου».

Μπαίνεις σε έναν άλλο κόσμο...

Η Αντα Τσαουσαί και η Ιωάννα Κουρή μίλησαν στις "διαδρομές" κάνοντας ένα μικρό διάλειμμα στην περιήγησή τους στην έκθεση βιβλίου. «Γενικά διαβάζω μυθιστορήματα», μας εξομολογείται η Άντα δηλώνοντας συγχρόνως την αισιοδοξία της για το "αύριο" του βιβλίου. «Σίγουρα σήμερα το ίντερνετ έχει μεγαλύτερο βάρος στη ζωή μας από ό,τι το βιβλίο αλλά υπάρχουν παιδιά που ακόμα διαβάζουν. Δεν πιστεύω λοιπόν ότι θα εξαφανιστεί το βιβλίο», μας λέει ενώ όταν τη ρωτάμε τι της προσφέρει η ανάγνωση ενός καλού βιβλίου απαντά χωρίς δεύτερη σκέψη: «Ένα καλό βιβλίο σου προσφέρει το ταξίδι, μπαίνεις σε έναν άλλο κόσμο...».

Από την πλευρά της, η φίλη της η Ιωάννα διαβάζει, όπως λέει, περισσότερο αστυνομική λογοτεχνία και ιστορίες επιστημονικής φαντασίας, ενώ τελευταία εκμεταλλεύεται τις δυνατότητες που της δίνει η μεγάλη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου στο οποίο σπουδάζει. «Νομίζω ότι τον καθοριστικό ρόλο για να καλλιεργηθεί η σχέση ανάμεσα στους νέους και το βιβλίο παίζει η οικογένεια. Αν δηλαδή υπάρχουν βιβλία στο περιβάλλον στο σπίτι σου και αν οι

Ταξίδι στις ζωές των άλλων

Φανατικές αναγνώστριες μυθιστορημάτων οι αδερφές Χριστίνα και Στέλλα Λεπενίτσα δεν θα μπορούσαν να μην επισκεφθούν την έκθεση βιβλίου στο παλιό λιμάνι. «Διαβάζω κυρίως μυθιστορήματα και δίνω μεγάλη σημασία στην υπόθεση», εξομολογείται η Χριστίνα ενώ η αδερφή της δεν κρύβει την προτίμησή της στις ιστορίες αγάπης. Το καλοκαίρι -όπως λένε τα κορίτσια- προσφέρεται περισσότερο για διάβασμα λόγω της... απουσίας του σχολείου που τους δίνει ελεύθερο χρόνο. «Μπορεί να διαβάσω ένα βιβλίο τις 3 ημέρες. Ειδικά όταν μου αρέσει το βιβλίο δεν έχω πρόβλημα να διαβάζω κι ως το ξημέρωμα», σημειώνει η Στέλλα ενώ και οι δύο δηλώνουν οπαδοί του "παραδοσιακού" βιβλίου: «Από το ίντερνετ δεν διαβάζω βιβλία γιατί δεν μου αρέσει να είμαι μπροστά σε μια οθόνη. Προτιμώ να γυρίζω τη σελίδα μία - μία», μας εξηγεί η Χριστίνα και η Στέλλα συμπληρώνει «είναι άλλο να ξεφυλλίζεις σελίδες στο ίντερνετ κι άλλο να είναι απτές, να τις νιώθεις στα χέρια σου».

Κι ως προς το ερώτημα τι κερδίζει κάποιος από την ανάγνωση ενός καλού βιβλίου οι αδερφές Λεπενίτσα ήταν ξεκάθαρες στις απαντήσεις τους: «Πηγαίνεις σε έναν κόσμο που δεν υπάρχει στην καθημερινότητα, μπαίνεις στη θέση κάποιων άλλων ανθρώπων με διαφορετικές ζωές και άλλα συναισθήματα. Αυτά που νιώθουν αυτοί τα νιώθεις κι εσύ».

Στέλλα και Χριστίνα Λεπενίτσα.

Η έκθεση βιβλίου στο παλιό λιμάνι, πίσω από το Γαλιί Τζαμισί θα διαρκέσει έως και αύριο Κυριακή, παραμένοντας ανοιχτή από τις 8 το βράδυ έως τα μεσάνυχτα.

Αφορμή

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ
yannis.kalo@gmail.com · no14me.blogspot.gr/

φράγκονερ

» John Cheever

(Μετάφραση Γλάιρα Διονυσοπούλου,

Εκδόσεις Καστανιώτης)

Την κύρια είσοδο του Φάλκονερ -τη μοναδική είσοδο για κατάδικους, επισκέπτες και προσωπικό- τη στεφάνωνε ένας θυρεός που απεικόνιζε την Ελευθερία, τη Δικαιοσύνη και, ακριβώς ανάμεσά τους, την υπέρτατη ισχύ του Κράτους. Η Ελευθερία φορούσε σκούφια και κρατούσε δόρυ. Κράτος ήταν ο ομοσπονδιακός Αετός, που βασιτούσε ένα κλαδί ελιάς και ήταν εφοδιασμένος με κυνηγετικά βέλη. Η Δικαιοσύνη ήταν συμβατική- τυφλή, ακαθόριστα ερωτική μέσα στο εφαρμοστό της φόρεμα και οπλισμένη με το σπαθί του δήμιου. Το γλυπτό ήταν μπρούτζινο, μα τον καιρό εκείνο έμοιαζε μαύρο σαν ακατέργαστος ανθρακίτης ή όνυκας.

Ο Ιεζεκιήλ Φάραγκατ, καθηγητής πανεπιστημίου και πρώην ηρωιμανής εθισμένος στη μεθαδόνη, φυλακίζεται στο σωφρονιστικό ίδρυμα Φάλκονερ για τον φόνο του αδερφού του.

Πίσω από την πόρτα της φυλακής, της κάθε φυλακής, ο χρόνος στερείται της μελλοντικής του διάστασης καθώς το αύριο συγκολλάται βιαίως με το σήμερα, δημιουργώντας την κάτασπρη και στατική επιφάνεια προβολής του παρελθόντος: των αναμνήσεων,

των τύψεων, των απωθημένων και των λοιπών δαιμονίων, που, στην ασφάλεια της απουσίας κάθε ελπίδας, ξεπροβάλλουν και σβουρίζουν σε πλήρη αρμονία με τη φύση τους.

Ο ήρωας του Τσίβερ ανήκει στην -από κάθε άποψη- προνομιούχα πλευρά: είχε βρει τοίχο καιρό πριν καταδικαστεί, χαμένος ανάμεσα σε εξαρτήσεις και ανεξερεύνητες περιοχές της ίδιας του της ύπαρξης, αφημένος στο γενικό εγχειρίδιο διαβίωσης, δίχως καμία τροποποίηση, θεωρώντας a priori δεδομένα τα πλέον εύπλαστα χαρακτηριστικά. Με την πλάτη στην πόρτα, που του φράζει το δρόμο προς το αύριο, το οποίο ποτέ δεν λαχάρησε πραγματικά, λόγος ικανός για να τον αντιπαθήσει κάποιος βαθιά, βλέπει τις βεβαιότητες του να καταρρέουν και τον χρόνο να έχει περάσει ανεπίστρεπτα. Εγκλωβισμένος σε ένα τεράστιο εγώ, το οποίο δεν γνωρίζει και το οποίο δεν σταματά να τον εκπλήσσει ούτε μια στιγμή, επαναδιαπραγματεύεται, έστω και με το ζόρι, κεφαλιώδη ζητήματα της ύπαρξης, όπως η δυνατότητα στην ευτυχία, η έννοια της ελευθερίας, και η καταπιεσμένη από τις συμβάσεις σεξουαλικότητα.

Ο Τσίβερ αναζητά το τέλειο αδιέξοδο, και η φυλακή μοιάζει να

αποτελεί το κατάλληλο σκηνικό, που, δίχως περαιτέρω εξηγήσεις και περιγραφές, αρκεί για να προσδώσει τις συνθήκες εγκλεισμού ενός ανθρώπου σε μία κατάσταση. Η καθημερινότητα του Φάραγκατ στη φυλακή, δεν είναι παρά ένα πρόσχημα για τον συγγραφέα, η βάση πάνω στην οποία επιχειρεί, και θριαμβευτικά καταφέρνει, να προσομοιώσει την "ελεύθερη" κοινωνία, αφαιρώντας το όνειρο, αφήνοντας γυμνό ουσιαστικά το αμερικάνικο, επιτρέποντας στον αναγνώστη να βρει σημεία ταύτισης, και τελικώς εμπλοκής, σε μια ιστορία που εκ πρώτης όψεως φαντάζει μακρινή και ελάχιστα οικεία. Ο καθένας μπορεί να δώσει στη φυλακή το όνομα που θέλει, αρκεί όμως πρώτα να διακρίνει τον εαυτό του εντός αυτής, γιατί αυτό είναι το δύσκολο, η συνειδητοποίηση του εγκλεισμού: η βούληση για έξοδο, αν ποτέ εκδηλωθεί, έπεται.

Υ.Γ. Υψηλή αμερικανική λογοτεχνία που στο μυαλό μου συγγενεύει με τις ταινίες ενός Ιταλού, του Αντονιόνι.

Βιβλία

Ο άνθρωπος από το Λονδίνο

George Simenon

Εκδότης: Άγρα

Δεν φαινόταν κακός. Το αντίθετο μάλιστα, έδειχνε κακομοίρης τύπος με αυτή την έκφραση του θλιμμένου κλόουν στο πρόσωπο.

Είχε φτάσει με το καράβι απ' το Νιουκέμπεν. Και όμως είχε φέρει από το Λονδίνο μια βαλίτσα με χαρτονομίσματα αξίας μισού εκατομμυρίου και είχε σκοτώσει τον φίλο του για να μην τα μοιραστεί μαζί του. Πάνω ψηλά, μέσα απ' το γυάλινο κλουβί του στο παρατηρητήριο, ο Μαλουέν, ο κλειδούχος των σιδηροδρομικών γραμμών του λιμανιού της Διέπης, προς μεγάλη του ατυχία, τα είχε δει όλα. Καφεξής, η ζωή του οδούει προς την καταστροφή. Τα γρανάζια ενός μοιραίου μηχανισμού παίρνουν μπρος και ίσως ποτέ ήρωας του Σιμενόν να μην έχει φτάσει σε τέτοιας έντασης συντριβή, κακοτυχία και ηθική μοναξιά.

Το 2007 ο Ούγγρος σκηνοθέτης BELA TARR μετέφερε με θαυμάσιο τρόπο το βιβλίο στον κινηματογράφο.

Οι τρεις γάμοι της Μαρίας Γκρούμπε

Γενς Πίτερ Γιάκομπσον

Εκδότης: Μέδουσα

Η Μαρία Γκρούμπε είναι υπαρκτό πρόσωπο. Έζησε σε μια εποχή, τον 17ο αιώνα, όπου η γυναίκα χειραφέτηση ήταν ακόμη μακρινό όνειρο. Κόρη ενός επαρχιώτη

γαιοκτήμονα με αριστοκρατική καταγωγή, βρέθηκε στην καρδιά των πολιτικών εξελίξεων στη βασιλική Αυλή της Κοπεγχάγης, την εποχή των πολεμικών συγκρούσεων μεταξύ Δανίας και Σουηδίας.

Το ιστορικό μυθιστόρημα "Οι τρεις γάμοι της Μαρίας Γκρούμπε" (Fru Marie Grubbe - 1876) θεωρείται το πρώτο έργο στην ιστορία της δανικής λογοτεχνίας που αντιμετωπίζει τη γυναίκα ως σεξουαλικό ον. Ο Γιάκομπσον σκιαγραφεί με αριστοτεχνικό τρόπο το πορτρέτο μιας ξεχωριστής, χειραφετημένης γυναίκας, που απεμπολεί την υψηλή κοινωνική της θέση για να ακολουθήσει τα προστάγματα της καρδιάς της.

Δάκρυ στον ωκεανό: Πιο βαθιά κι απ' την άβυσσο

Μάνες Σπέρμπερ

Εκδότης: Καστανιώτης

1938. Ο Ντόινο Φάμπερ, Εβραίος ιστορικός, ηγετικός στέλεχος του γερμανικού ΚΚ, κεντρικός ήρωας της τριλογίας, αυτοεξορίζεται στο Παρίσι. Η Ιστορία προχωράει ερήμην του - ερήμην όλων των ιδεολόγων κομμουνιστών που παγιδεύτηκαν στην ουτοπική πεποίθηση ότι η ιστορική νομοτέλεια είναι με το μέρος τους: ο εθνικοσοσιαλισμός είναι κυρίαρχος, το σοβιετικό ΚΚ εκτροχιάζεται σε έναν αμείλικτο ολοκληρωτισμό, η Ευρώπη βαδίζει ολοταχώς προς τον πόλεμο.

Ο Σπέρμπερ σκιαγραφεί την Πόλη του Φωτός και την κοινωνία της μετρυφερότητας -ήταν άλλωστε δεύτερη πατρίδα του- θαυμασμό, αλλά και με κριτική ματιά. Ο Φάμπερ θα ερωτευθεί, θα επιτρέψει για λίγο στην προσωπική ζωή να εισβάλει στον σκληρό πυρήνα της βιογραφίας του, που είναι η Επανάσταση, μέχρι τη στιγμή που θα αποφασίσει να πολεμήσει τον Χίτλερ, μέσα από τη Λεγεώνα των Ξένων. Μετά τη συνθηκολόγηση της Γαλλίας, η ατομικότητα θα έρθει πάλι σε πρώτο πλάνο. Η τύχη τερματίζει το υπαρξιακό του αδιέξοδο, φέρνοντας στο δρόμο του ένα ορφανό αγόρι.

Το ατλαζένιο γοβάκι

Paul Claudel

Εκδότης: Άγρα

Το "Ατλαζένιο γοβάκι" εκτυλίσσεται στην αναγεννησιακή Ισπανία του 16ου αιώνα, σε μια περίοδο κατά την οποία η ισπανική αυτοκρατορία επιχειρεί να εξασφαλίσει την επικράτησή της στην

Αμερική. Η πλοκή διαδραματίζεται κατά έναν ευφάνταστο τρόπο σε τέσσερις μέρες, αλλά η τελευταία συνιστά το απόγειο του έργου. Η δράση του έργου λαμβάνει χώρα σε όλο τον κόσμο, από την Ευρώπη και την Αμερική έως την Αφρική και την Ασία· πρόκειται για ένα γιγάντιο ταξίδι γεμάτο συναρπαστικές περιπέτειες, προσωπικά όνειρα και ανομολόγητες επιθυμίες, με κέντρο τον απαγορευμένο έρωτα της Δόνιας Πρόεσα για τον Δον Ροντρίγκο.

ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΚΗΠΟΥ

Παιχνίδια μνήμης

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας "Η μέρα του θυμάμαι και ξεχνάω", την Τετάρτη 6 Αυγούστου 2014, στην Παιδική-Εφηβική Βιβλιοθήκη Δημοτικού Κήπου, μια ομάδα 20 παιδιών ηλικίας 6 έως 10 ετών, έπαιξαν παιχνίδια μνήμης, ζωγράρισαν αντίθετες προσωπικότητες και έμαθαν πώς να συνεργάζονται και να θυμούνται σε ομάδες.

Τα παιδιά με τη βοήθεια του κ. Κυριάκου Βασιλομανωλάκη εκπαιδευτικού - συγγραφέα, οδηγήθηκαν πώς να δημιουργούν ένα πλαίσιο που θα τα βοηθά να θυμούνται, πώς να κατηγοριοποιούν και να δημιουργούν μνημονικά δίκτυα.

Αργότερα διασκέδασαν παίζοντας το σπασμένο τηλεφώνο και τα εξωφρενικά αντίθετα κάτω από τα δένδρα του Κήπου.

Όλα τα παιδιά πήραν... γραπτές οδηγίες για βελτίωση της μνήμης τους και το βιβλίο του κ. Κυριάκου Βασιλομανωλάκη "Μια ιστορία την ημέρα".

Εξάλλου, συνεχίζοντας την καλοκαιρινή εκστρατεία με τίτλο "Ο,τι κι αν σκέφτεσαι σκέψου το αντίθετο - Οι αντίθετοι κόσμοι συναντιούνται στις βιβλιοθήκες!", μια συνεργασία της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Χανίων και

του Future Library, τη Δευτέρα 11 Αυγούστου και ώρα 10:30 το πρωί, θα πραγματοποιηθεί στην Παιδική - Εφηβική βιβλιοθήκη Δημοτικού Κήπου, εκδήλωση με θέμα: "Διαβάζουμε το βιβλίο μας και χαρτογραφούμε την ιστορία του".

Διαβάζουμε το βιβλίο: "Γιατί οι σκύλοι δεν αγαπούν τις γάτες", Ανιές Ντε Λεστράντ εκδ. Μεταίχμιο, από τον κόσμο των αντιθέτων και φτιάχνουμε τον αντίστοιχο χάρτη. Με τον ηθοποιό-σκηνοθέτη Μιχάλη Βιρβιδάκη και την εκπαιδευτικό Μαρία Σκορδύλη.

Για παιδιά 6-10 ετών. Με προεγγραφή. Στην Παιδική-Εφηβική Βιβλιοθήκη Δημοτικού Κήπου.

ΣΤΟ ΝΕΩΡΙΟ ΜΟΡΟ (Ι.Ο.Χ.)

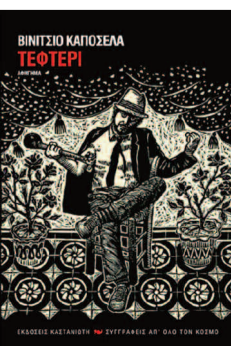
Παρουσίαση Βιβλίου

Παρουσίαση του βιβλίου του Βινίτσιο Καποσέλα "Το τεφτέρι" θα γίνει τη Δευτέρα 11 Αυγούστου στις 9 το βράδυ στις εγκαταστάσεις του Ι.Ο.Χ. στο Νεώριο Μόρο.

Αποσπάσματα από το βιβλίο θα διαβασεί η ηθοποιός Κάτια Σπερελάκη. Για το βιβλίο θα μιλήσει η υπεύθυνη διοργάνωσης των πολιτιστικών εκδηλώσεων του Ι.Ο.Χ. Κάλια Σωτηράκη.

Η βραδιά θα ολοκληρωθεί μουσικά με τον Βινίτσιο Καποσέλα.

Την εκδήλωση διοργανώνουν ο Ιστοπλοϊκός Όμιλος Χανίων η Τυποβλιοχαρτεμπορική Πελεκανάκη και οι εκδόσεις Καστανιώτη.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΜΑΡΔΑΚΗΣ

Η Μάνια Παπαδημητρίου στην τελευταία μουσικοθεατρική της παράσταση, που θα παρουσιάσει κάτω από την αυγουστιάτικη πανσέληνο αύριο, στις 9 το βράδυ, με ελεύθερη είσοδο για το κοινό, στον χώρο του Μουσείου Τυπογραφίας των «Χανιώτικων νέων», μαζί με τον πιανίστα Άρη Γραικούση, μάς καλεί να «θυμηθούμε χωρίς νοσταλγία». Μια παράσταση που αφορά τη «μνήμη και τα συνεπακόλουθά της» και η οποία μας ταξιδεύει πίσω, όχι ως ένα νοσταλγικό ταξίδι στο παρελθόν, αλλά ως μια πράξη αντίστασης στο παρόν.

ΜΑΝΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

«Η τέχνη δίνει παραδείγματα ζωής»

Είχε αυτή την ξεχωριστή πράξη αντίστασης και τη σημασία της μνήμης, τη σχέση τέχνης και πολιτικής και τον ρόλο του πολιτισμού στην καθημερινότητα των ανθρώπων μίλησαν οι «Διαδρομές» με τη γνωστή ηθοποιό και βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ Μάνια Παπαδημητρίου λίγο πριν υποδεχθεί το θεατρόφιλο κοινό στο Μουσείο Τυπογραφίας...

Στο επίκεντρο της μουσικοθεατρικής παράστασης που θα παρουσιάσετε στο Μουσείο Τυπογραφίας την Κυριακή βρίσκεται η μνήμη. Η μνήμη όχι ως νοσταλγία όπως λέτε, αλλά ως πράξη αντίστασης απέναντι σε αυτό που ζούμε τα τελευταία χρόνια. Τελικά για να προχωρήσουμε μπροστά πρέπει να κοιτάξουμε πίσω;

Ναι, πιστεύω πραγματικά ότι για να προχωρήσει κανείς μπροστά πρέπει να κοιτάξει πίσω. Η καλύτερα για να βιώσει το παρόν του σωστά πρέπει να μπορεί να κοιτάξει το παρελθόν του και να το διερευνήσει με θάρρος. Αλλιώς είμαστε καταδικασμένοι να παραπαίουμε ανάμεσα σε συναισθήματα και εντυπώσεις που είναι γεννήματα των τραυματικών των προηγούμενων γενεών και όχι δικά μας. Και από την άλλη να χανόμαστε σε κρίσεις που είναι πρόχειρες και χωρίς πραγματική γνώση κι αυτό μας καθιστά εύκολη λεία στα χέρια των παρακαρακτών της ιστορίας και των λαϊκιστών.

Αρκετοί στέκονται κριτικά απέναντι στο θέμα της ιστορίας όπως αυτή διδάσκεται στα σχολεία υποστηρίζοντας ότι ως λαός θα πρέπει να προσεγγίσουμε το παρελθόν μας με μεγαλύτερη ειλικρίνεια και αυτοκριτική διάθεση, αλλά και να μην σιωπούμε ως προς τις σκοτεινές σελίδες της ιστορίας μας όπως ο εμφύλιος. Εσείς τι πιστεύετε;

Η ευθύνη της πολιτείας απέναντι στο τι διδάσκεται στα σχολεία είναι κεφαλαίωδης. Μου έλεγε μια φίλη πριν από περίπου 6 χρόνια ότι ο γιος της, που ήταν τότε Γ' Δημοτικού, ντύθηκε την 25η Μαρτίου καλόγερος στο κρυφό σχολείο και δίπλα του χορεύανε Σουλιώτισσες που θα πέφταν στον γκρεμό και στη Δ' τάξη διδάχθηκαν στην ιστορία πως ουδέποτε υπήρξε κρυφό σχολείο και ο Ζάλογος μπορεί να ήταν μύθευμα. Στην πραγματικότητα είχαν αλλάξει τα βιβλία της ιστορίας, αλλά δεν είχε βγει εγκύκλιος για το τι κάνουμε στις γιορτές. Αυτό για ένα παιδί μπορεί να είναι πολύ πιο μπερδευτικό απ' ό,τι νομίζουμε. Μπορεί μετά να μην πιστεύει τίποτε απ' ό,τι του λένε στο σχολείο κι αυτό είναι επικίνδυνο. Το ίδιο είχε συμβεί και σε μας που ήμασταν η γενιά των πρώτων πανελληνίων. Μας έλεγαν πως αν διαβάσουμε σωστά, όλα θα πάνε καλά, πως δεν χρειάζεται να διαβάζουμε παπαγαλία, αλλά να καταλαβαίνουμε το νόημα και να το αποδίδουμε με τον δικό μας τρόπο και στην πράξη ανακαλύπταμε πως αν δεν έβαζες την τελεία και το κόμμα ακριβώς εκεί που το είχε το βιβλίο, δεν πέρανες. Τώρα οι καθηγητές το λένε καθαρά στα παιδιά. Τότε ακόμα ήταν μπερδεμένοι. Αποτέλεσμα, νιώθαμε πως οι καθηγητές μάς έλεγαν ψέματα ή δεν ήξεραν τι τους γίνεται. Είναι τρομακτικό να νιώθει ο έφηβος πιο ενημερωμένος από τον ενήλικα. Για όλα αυτά μιλάω στην παράστασή μου... Όσο γι' αυτό που λέτε για τον εμφύλιο είναι αναγκαιότητα η συζήτηση, ο διάλογος για όλη εκείνη την εποχή. Είναι όμως σελίδες που οπνάνε. Αυτό είναι ένα τόσο μεγάλο τραύμα της Αριστεράς που εμείς οι νεότεροι δεν είμαστε σε θέση να το κατανοήσουμε. Γιατί "μπορούσε να είχε πάρει την εξουσία" -λένε οι μισοί- και κατέθεσε τα όπλα. Οι άλλοι όμως δεν συμφωνούν! Για μας, σήμερα είναι απλό να παρα-

« Η τέχνη είναι συντροφιά των μοναχικών και εγκλωβισμένων ψυχών που μέσα απ' αυτήν ελευθερώνουν όλη την ενέργεια που η καθημερινότητα τους ρουφάει και τώρα η κρίση τους συνθλίβει»

θέτουμε και τις δύο απόψεις. Για εκείνους που το έζησαν δεν είναι καθόλου το ίδιο. Υπάρχει αίμα ανάμεσα, υπάρχει πόνος, πολλές πόνος και πρέπει να σωμαίνουμε μπροστά σ' αυτόν. Ίσως βρεθεί κάποτε ένας τρόπος οι διαφορετικές και πολλές φορές αντικρουόμενες αφηγήσεις, να βρουν χώρο να συνυπάρξουν, να συμφωνήσει η Αριστερά για το πώς θα συμπεριληφθούν στην ιστορία και τότε θα μπορούμε να μιλήσουμε και για την περιπόθητη ενότητα της Αριστεράς. Οι σελίδες αυτές δεν διδάσκονται καν. Δεν διδάσκεται καν ο Β' Παγκόσμιος Πόλεμος. Αυτό μπερδεύει στα μυαλά των εφήβων τα σύμβολα μεταξύ τους και τους κάνει εύκολα θύματα του φασισμού και του νεοναζισμού που όπου συναντάει ημιμάθεια και ασάφεια βρίσκει πόρτα και τρυπώνει.

Είστε μια καλλιτέχνης έντονα πολιτικοποιημένη και οι δουλειές σας έχουν παρεμβατικό χαρακτήρα. Η σοβαρή τέχνη μπορεί να μην είναι πολιτική ή τελικά αυτή η σύνδεση τέχνης και πολιτικής είναι μια "εμμονή" της Αριστεράς;

Πιστεύω ότι η σοβαρή τέχνη είναι πάντα και πολιτική. Πολιτική με την ευρεία έννοια του όρου. Όταν αποφασίζεις να κάνεις ένα έργο για να μιλήσεις π.χ. για την ελευθερία που δίνει στο σώμα ο έρωτας ή το θάρρος που μπορεί να εμπνεύσει και στον πιο ταπεινό άνθρωπο μια φύση ελεύθερη και ασυμβίβαστη όπως την παρουσιάζει η τέχνη, είναι μια πράξη πολιτική. Η τέχνη δίνει παραδείγματα ζωής. Από αυτή την άποψη είναι πολιτική. Όταν κάναμε την

παράσταση "Το όνομά μου είναι Ρέπτσελ Κόρι", μια παράσταση που παίχτηκε με μεγάλη επιτυχία και εδώ στα Χανιά πριν από 2 χρόνια, σαφώς και είχαμε στόχο να μιλήσουμε για τη Γάζα και τον απάνθρωπο αφανισμό των Παλαιστινίων από τους Ισραηλινούς, αλλά κυρίως είχαμε στόχο να αποκαλύψουμε την υπέροχη και ηρωική διαδρομή μιας ολοκάθαρης -σαν κρύσταλλο- συνείδησης όπως η νεαρή αυτή κοπέλα που έδωσε τη ζωή της για να "διορθώσει" το άδικο που έκαναν οι συμπατριώτες της στους ανθρώπους στη Γάζα... Η διαδρομή της ελευθερίας, της σκέψης της μας ενδιέφερε και η δύναμη της προσωπικότητάς της που μπορούσε να παραδειγματίσει. Γι' αυτό και άρεσε τόσο στους νέους.

Γιατί σε αυτή τη χώρα με την τόσο μακρά ιστορία ο πολιτισμός αποτελεί διαχρονικά το αποαίδι της Πολιτείας και χρησιμοποιείται -πλην ελαχίστων εξαιρέσεων- ως πεδίο δημοσίων σχέσεων από τους πολιτικούς και αρμοδίους υπουργούς;

Αυτό είναι πάντα και μια δική μου απορία, αλλά και πολλών καλλιτεχνών. Θα αλλάξει πραγματικά όμως όταν θα γίνει ειλικρινής απορία του κόσμου, δηλαδή όχι των δημιουργών, αλλά των θεατών. Η παραπληροφόρηση, η ημιμάθεια και η ασάφεια γενικώς για όλα τα πράγματα έχει πλήξει και αυτόν τον τομέα, όχι χωρίς λόγο. Κάποιοι επωφελούνται ή τουλάχιστον επωφελήθηκαν πάρα πολύ στο παρελθόν απ' αυτό. Γενικώς ο κόσμος δεν ξέρει πόσο κοστολογείται και πώς μια δράση πολι-

τιτική. Είτε νομίζει ότι δεν κοστίζει ή δεν πρέπει να κοστίζει τίποτα είτε ότι μπορεί να κοστίζει τον ουρανό με τ' άστρα. Η πραγματικότητα είναι πολύ διαφορετική. Από αυτήν την ασάφεια επωφελούνται μόνον διάφοροι μεσάζοντες όπως ακριβώς σε όλα τα πράγματα στην Ελλάδα. Απ' ό,τι μαθαίνω όμως και στην Ευρώπη έχει αρχίσει αυτό κι ας λένε πως όλα είναι καλύτερα εκεί. Είναι καλύτερα γιατί είναι πιο οργανωμένα, αλλά βαδίζουν με μαθηματική ακρίβεια -λόγω της παγκοσμιοποίησης- στον παραλογισμό και το πνίξιμο της διαφορετικότητας και στη δημιουργία μεγάλων πακέτων πολιτιστικών προϊόντων, εύκολα διακινούμενων σ' όλο και μεγαλύτερη ακτίνα. Οι πραγματικοί καλλιτέχνες μέσα σε τέτοιες προοπτικές συνθλίβονται. Η πρότασή μου είναι ο κόσμος να αρχίσει να ενδιαφέρεται πραγματικά για το πόσο κοστίζει αυτό που του πουλάνε και με τι "υλικά" έχει παραχθεί, ποιος το πληρώνει και πόσο. Έχει τεράστια σημασία αυτό για να μπορείς πραγματικά να κρίνεις το αποτέλεσμα. Η μεγάλη τέχνη κοστίζει πολύ ακριβά. Κοστίζει ακριβά γιατί πρέπει να ανταγωνιστεί την ανάλογη τέχνη κρατών με καλύτερη οικονομία από τη δική μας. Όμως αυτό δεν μπορεί να γίνεται εις βάρος των ανθρώπων. Δεν μπορεί, ένα πολιτιστικό προϊόν να κοστίζει ένα "x" ποσό και οι καλλιτέχνες που δουλεύουν σε αυτό να μην έχουν ούτε το εισιτήριο να πάνε στη δουλειά τους. Αυτό συμβαίνει στην πραγματικότητα σήμερα στο 90% των ελεύθερων παραγωγών. Κι αυτές που είναι κρατικές και πληρώνουν ακόμα μία - μία κλείνουν. Οι επικορηγούμενες έχουν κοπεί πολλού, τα μουσεία κλείνουν, μιλούν για συγχωνεύσεις βιβλιοθηκών, ορχηστρών, κρατικών σκηνών. Κι από την άλλη, μάς ζητούν να σώσουμε τα Μέγαρα αναλαμβάνοντας ως Δημόσιο όλα τα χρέη. Ο κόσμος δεν ξέρει τίποτα για όλα αυτά. Δεν ξέρει ότι οι υπάρχουν άνθρωποι των μουσικών συνόλων της ΕΡΤ που αρνήθηκαν (για λόγους ιδεολογικούς, ενώ δεν έχουν να φάνε) να δώσουν εξετάσεις στη ΝΕΡΙΤ. Έπαιξαν έξω από το Υπουργείο Οικονομικών δίπλα στις απολυμένες καθαρίστριες, τους σχολικούς φύλακες και τους καθηγητές πριν 15 μέρες, υπέροχες μουσικές μέσα στη μέση του δρόμου. Βιολοντσέλα και φλάουτα και κοντραμπάσο στη μέση του δρόμου με τους απεργούς! Αυτά δεν τα δείχνει η τηλεόραση βέβαια! Ο κόσμος βλέπει μόνο τα κασέ ελαχίστων πρωταγωνιστών και νομίζει ότι αυτό είναι και τίποτε άλλο. Υπάρχει δυνατότητα για οικονομικότερες επιλογές στον πολιτισμό, αλλά πρέπει η πολιτεία να μην χρησιμοποιεί αυτόν τον τομέα για βιτρίνα της επικοινωνίας των κομματικών της εμφανίσεων, αλλά σαν ανάγκη για την ψυχική ισορροπία των πολιτών της. Η τέχνη είναι συντροφιά των μοναχικών και εγκλωβισμένων ψυχών που μέσα απ' αυτήν ελευθερώνουν όλη την ενέργεια που η καθημερινότητα τους ρουφάει και τώρα η κρίση τους συνθλίβει. Έχει τη δύναμη να ξαναδίνει στους ανθρώπους αυτοπεποίθηση και να τους στυλώνει στα πόδια τους. Δείτε πως μπαίνουν οι θεατές μέσα σε μια αίθουσα κινηματογράφου που παίζει ένα καλό έργο και πώς βγαίνουν. Περπατάνε πιο σπουδαίο. Αυτή είναι η δουλειά της τέχνης: Να κάνει τους ανθρώπους να περπατάνε όρθιοι και όχι με σκυμμένο το κεφάλι. Και η πολιτεία πρέπει να το βοηθάει και να το στηρίζει αυτό. Το πολιτιστικό προϊόν δεν μπορεί να είναι άμεσα οικονομικά ανταποδοτικό όπως δεν μπορεί να είναι η Παιδεία και η Υγεία. Έχει έμμεση ανταποδοτικότητα και είναι η παρηγοριά που δίνει στους ανθρώπους που ειδικά σε τόσο δύσκολους καιρούς είναι απαραίτητη.

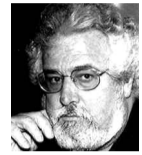

Παιδότοπος

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ

Μαρτυρίες από τη Μάχη της Κρήτης και την Αντίσταση

Επιμέλεια:
**ΒΑΓΓΕΛΗΣ
ΚΑΚΑΤΣΑΚΗΣ**
Kakatsakis@sch.gr

Καλοί μου φίλοι, καλό Σαββατοκύριακο!
Στην κεντρική θέση του σημερινού «Παιδότοπου» η εμπνευσμένη από τη Μάχη της Κρήτης ζωγραφιά της μαθήτριας της Στ' τάξης του Δημ. Σχ. Αλικιανού Αντωνίας Νικολακάκη, που κοσμήει το πρόγραμμα της εκδήλωσης βράβευσης των μαθητών που συμμετείχαν στον Α' μαθητικό διαγωνισμό Καταγραφής Ιστορικών Μαρτυριών για τη Μάχη της Κρήτης και την Αντίσταση 1941 - 1945 που προκήρυξε το Ιστο-

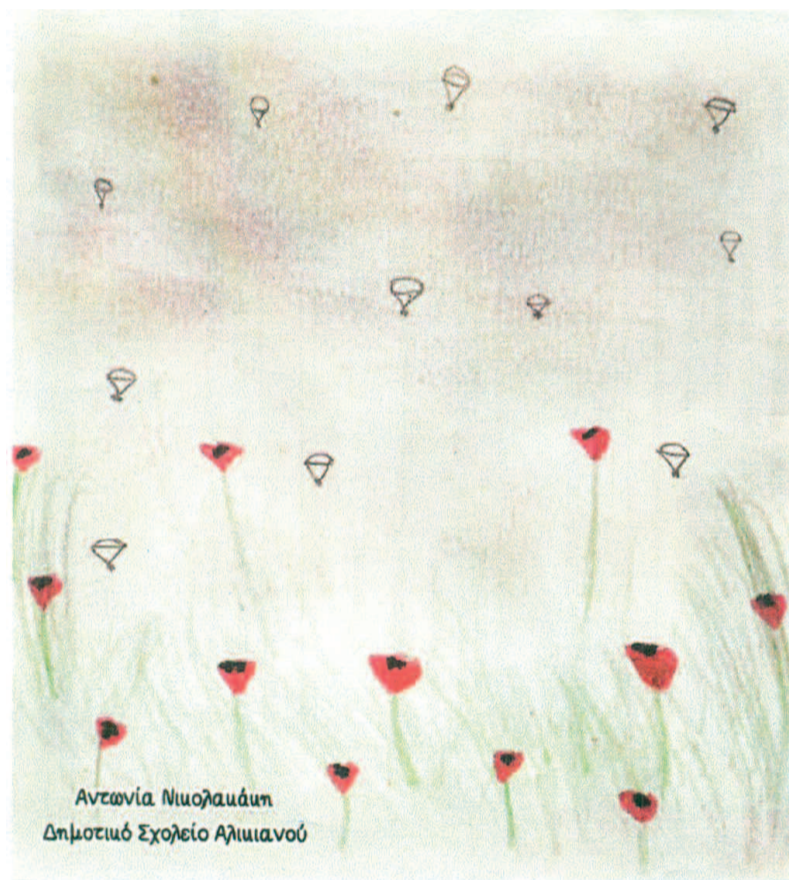
ρικό Αρχείο Κρήτης σε συνεργασία με την Περιφερειακή Ενότητα Χανίων. Γύρω απ' αυτήν αποσπάσματα μαρτυριών, από αυτές που παρουσιάστηκαν στην εν λόγω εκδήλωση, διανθισμένα με δύο σχετικές φωτογραφίες. «Λαός χωρίς μνήμη είναι δέντρο χωρίς ρίζες». Αυτή την αρχή υπηρέτησε και με την προκήρυξη του προαναφερθέντος διαγωνισμού, όπως και με την εκδήλωση που έγινε στις 11 Ιουνίου 2014 στο Πνευματικό Κέντρο Χανίων, το Ιστορικό

Αρχείο Κρήτης. Συχαρητήρια γι' αυτήν του την πρωτοβουλία (πανάξιος προϊστάμενός του ο καλός φίλος Κώστας Φουρναράκης), αλλά και συχαρητήρια στους μαθητές που συμμετείχαν. Χαρά μου η φιλοξενία στον «Παιδότοπο» ενός μέρους του υλικού που μου εστάλη...

Σας χαιρετώ με αγάπη όλους!
Β.Θ.Κ.

1) Μαρτυρία: Γεώργιος Καρτσωνάκης Μαθητής/-τρια: Γεώργιος Καρτσωνάκης, Στέφανος Χατζουλάκης

«...Ήρθαν λοιπόν οι Γερμανοί τσι 28 του Αυγούστου ημέρα Δευτέρα, όπως είπα προ ολίγου και κυκλώσανε του χωριού και πιάσανε όλους τους ανθρώπους και τσι είχανε χώρια τσι γυναίκες και χώρια τσι άντρες τσε τις ανακρίνανε τσε τις κακοποιούσανε και τσι δέρνανε τσι άνδρες. Τσε το βράδυ τσι 6:00 η ώρα βάλανε φάλαγγα τσε ήτανε ένας Γερμανός, ένας δικός μας, ένας Γερμανός για να μην..., αν εκάνουε απόπειρα να φύγουε στο δρόμο να μην γλυτώσει κανείς. Ήτανε εκατοντάδες Γερμανοί και οι δικοί μας ήτανε 60, δεν μπορούσανε να φύγουε, δεν γλυτώνανε. Τσε τις πήγανε σε μια τοποθεσία τσε τις σκοτώσανε όλους τσε τον εκάνανε και χαριστική βολή. Τσε ήτανε ένας -παιδί μου- ένας από την οικογένεια Καρτσωνάκης τσε είχε πάρει τρία τραύματα. Αλλά δεν ήτανε λέει σε σημείο... εγλύτωσε. Έμεινε με μία σφαίρα στο κορμί του τσε δεν εμπόραγε να του την βγάλουν οι γιατροί, του λένε αν τη βγάλουε θα ποθάνεις. Τσε αυτός έγινε παπάς μετά...».

Αντωνία Νικολακάκη
Δημοσιού Σχολείο Αλικιανού

2) Μαρτυρία: Άννα Λουπασάκη Μαθητής/-τρια: Φιορέλα Παλαιόκα, Εμμανουέλα Σγουρομάλλη

«...Ως παιδιά τότε στη Μάχη της Κρήτης θυμάμαι συγκεκριμένα, είχαμε κρυφτεί προσωρινά σε μια ελιά από κάτω με τον πατέρα μου και βλέπουμε έναν Κρητικό γέρο με μια κατσούνα με την κρητική ενδυμασία. Και λέει στον πατέρα μου, Μανώλη τι είναι αυτά τα πράγματα; Και του λέει Γερμανοί είναι Μπάρμπα Μανώλη, Γερμανοί, ήτανε Μανώλης και ο ένας και ο άλλος. Γερμανοί του λέει πέφτουμε με τα αεροπλάνα. Και γυρίζει και του λέει, δεν πρέπει να κάτσομε με σταυρωμένα χέρια λέει ο γέρος. Και πως; Πώς; Κι έδειξε την κατσούνα του. Έδειξε την κατσούνα του ο γέρος, αυτό ακολούθησε, τι ακολούθησε...».

6) Μαρτυρία: Θεοδώρα Πασπάτη Μαθητής/-τρια: Ρουμπίνη Σκουνάκη

«...Κάναμε ένα καταφύγιο. Ήμασταν τέσσερα παιδιά, εγώ η πιο μεγάλη και τα άλλα μικρότερα. Ο μπαμπάς μου άνοιξε ένα καταφύγιο. Το σπιτάκι ήταν στο δρόμο πάνω, τον κεντρικό. Άνοιξε ένα καταφύγιο, όπου εκεί μέναμε όλοι εμείς. Ο μπαμπάς μου δε χωρούσε και έμενε στο σπιτάκι. Στρώσαμε λοιπόν μια κουρελού και μπήκαμε μέσα. Την πρώτη νύχτα που πήγαμε, η πρόσοψη του καταφυγίου έβλεπε προς τα Χανιά. Από εδώ. Δυτικά. Όχι. Βόρεια. Έβλεπε Βόρεια. Λοιπόν. Από την είσοδο του καταφυγίου είδαμε τις βόμβες που έριξαν τα στούκας.»

7) Μαρτυρία: Τηλέμαχο Παντελάκη, Μανόλη Παντελάκη

«...Και γκίζω εγώ και βλέπω τις σφαίρες. «Παναγία μου, θα μας σκοτώσουνε επιτόπου» λέω εγώ. Αλλά ωστόσο, μου είχανε κάνει εμένα έρευνα, προ δύο λεπτά, και με είδανε. Ήτανε αυτό ορχόμενο τότε, γιατί δεν ήτανε εκείνη τη στιγμή εκεί, δίπλα μου, φοβισμένο, εφοβούντανε τσι Γερμανούς. Και του λένε αυτοί: «Πίκουλο» μου λέγανε εμένα: «Πίκουλο, νιξ, καπούτ» και τέτοια, δεν το μαλώνομε. Και του λέω εγώ: «Βγάλε μωρέ το σακάκι σου γρήγορα! Που ήσουνα τέτοια ώρα; Βγάλε μωρέ το σακάκι σου γρήγορα! Και του κάνω έτσι μια και του το βγάνω. Κιντύνειφα τη ζωή τη δική μου και τη δική του...».

3) Μαρτυρία: Ελένη Οικονόμου - Αγγελάκη Μαθητής/-τρια: Λπώ Λαζαρίδου, Αντωνία Παυλάκη, Ελπίδα Σταφυλαράκη, Ζηνοβία - Νεκταρία Ζαφειρίδου

«...Ήμουνα οργανωμένη στην ΕΠΟΝ. Η δουλειά μας ήτανε να μπορούμε να καθοδηγούμε τον κόσμο τι πρέπει να κάνει. Πώς έπρεπε να αποφεύγει να κουβεντιάζει φανερά στον κόσμο μεταξύ αγνώστων που δεν ξέραμε αν ήτανε προδότες ή όχι. Οι περισσότεροι από προδοσία τουφεκιστήκανε όχι γιατί θέλανε οι γερμανοί να τους τουφεκίσουε. Κάμανε και δικά τους κάμανε πάρα πολλά οι Γερμανοί. Βάνανε αυτούς που σκοτώνανε να σκάβουε το λάκκο και αφού σκάβανε το λάκκο τους τουφεκίζανε και πέφτανε μέσα και τους κουκουλώνανε. Είχανε πολύ αγριότητα αλλά εμείς είμαστε παιδιά και τον φόβο δεν τον ξέραμε... Όταν έρθει όμως η ώρα να κάνει κάτι, να δώσει δύναμη εκεί που πρέπει να το κάνει. Δε φοβάται τίποτα. Και εσείς ακόμα που αυτή τη στιγμή με ακούτε, μπορεί να έρθει κάποια στιγμή που να πρέπει να βάλετε όλη σας τη δύναμη, όλη σας την ψυχή για να μπορέσετε να κάνετε κάτι για να βοηθήσετε...».

4) Μαρτυρία: Ιωάννα Παρρά Μαθητής/-τρια: Νικόλαος Μελικίδης

«...Εγώ ήμουνα πιο ψηλά από τα αεροπλάνα που πετούσανε τόσο χαμηλά. Τα κεραμίδια μόνο πως δεν αγγίζανε και το αυτό, και μου φώναζε η συγχωρεμένη η μάνα μου, κατέβα παιδί μου, κατέβα, κατέβα την κεφαλή σου τρώεις, θα φας την κεφαλή σου, μου λέγε... Εγώ μπα, θα καμαρώνω τα αεροπλάνα και πήγαιναν τριάδες - τριάδες, τρία - τρία μπροστά, τρία Δευτέρα. Τρις τριάδες δηλαδή ήταν στη σειρά και γυρίζανε και κάνανε τον κύκλο...».

5) Μαρτυρία: Ελένη Κουτσοδημητροπούλου Μαθητής/-τρια: Άννα Ζούπα, Φωτεινή Σηφακάκη, Κλεάντα Τσάπο

«...Οι Ιταλοί, επηγαίνανε στι κήπους και ήτανε πολύ πεινασμένοι στρατός. Δεν είχανε στρατιώτες όπως τσι Γερμανούς που ήρθαν αργότερα. Αυτοί πεινούσανε, σφάζανε τσι γάτες του χωριού και τσι τρώγανε...».

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ

- Χαιρετισμοί
- Ριζίτιμο για τη Μάχη της Κρήτης
- Ομιλία από την μαθηγήτρια του Πανεπιστημίου Κρήτης και Έφη Αβδεγά, με θέμα: «Οι προφορικές μαρτυρίες, πρώτη ύλη της ιστορίας.»
- Βράβευση Μαθητών
- Προβολή ταινίας με αποσπάσματα προφορικών μαρτυριών που συνέλεξαν οι μαθητές.
- Ριζίτιμο

ΣΤΗΝ ΚΙΣΑΜΟ

“Λαφονήσια 2014”

Με τα αποκαλυπτήρια προτομής του ιατρού Γεωργίου Βιδαλάκη (1883 - 1967) αρχίζουν σήμερα Σάββατο οι εκδηλώσεις “Λαφονήσια 2014” που διοργανώνουν ο Δήμος Κισιάμου και η Ένωση Εννιαχωριανών Αττικής, σε συνεργασία με την Ιερά Μητρόπολη Κισιάμου και Σελίνου, τη Μονομετοχική Δήμου Κισιάμου και τον Σύλλογο Στιχουργών Ν. Χανίων.

Τα αποκαλυπτήρια θα γίνουν σήμερα Σάββατο στις 10:30 το πρωί στο Αμυγδαλοκεφάλι. Η κεντρική εκδήλωση θα γίνει αύριο Κυριακή στο Λαφονήσι - απέναντι ακτή Βουλισμένη, σύμφωνα με το παρακάτω πρόγραμμα:

5:45 μ.μ.: Εκκίνηση αγώνα δρόμου θυσίας από Ιερά Μονή Παναγίας Χρυσοκαλίτισσας και τερματισμός στο μνημείο Λαφονησίου.

7 μ.μ.: Επιμνημόσυνη δέηση και τρισάγιο στο μνημείο για τους πεσόντες του Λαφονησίου. Ομιλία για το χρονικό της ημέρας. Κατάθεση στεφάνων και απονομή μεταλλίων.

Θα παρατεθεί παραδοσιακό κέρασμα. Συμμετέχει ο Σύλλογος Φίλων Γεωργαλίδικο Αλόγου Δυτικής Κρήτης.

Την Τρίτη 12 Αυγούστου στις 8 το πρωί στο Λαφονήσι (νησί) θα τελεσθεί

Θεία Λειτουργία στην εκκλησία της Αγίας Ειρήνης. Επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων στον χώρο της σφαγής (Τουρκαύλακο).

Εκδήλωση για την απονομή των βραβείων στους διακριθέντες του Παγκρήτιου λογοτεχνικού διαγωνισμού με θέμα “Το ιστορικό Λαφονήσι” θα γίνει την Τετάρτη 13 Αυγούστου και ώρα 7:30μ.μ, στο χώρο του Κισαμίτικου Αυγούστου, στο Καστέλι Κισιάμου.

Η εκδήλωση περιλαμβάνει:

- Ομιλία από τον κ. Κοχχυλάκη Μανώλη, δάσκαλο, για την ιστορία του Ελαφονησίου,

- Ριζίτικα Τραγούδια από τον Σύλλογο “ΚΡΗΤΙΚΕΣ ΜΑΔΑΡΕΣ” και

- Κρητικούς χορούς από τον Παραδοσιακό Σύλλογο “ΛΕΒΕΝΤΟΓΕΝΝΑ ΚΡΗΤΗ”, του κου Θεοχάρη Ξηρουχάκη.

- Την μουσική κάλυψη της εκδήλωσης θα έχει το παραδοσιακό συγκρότημα Αφών Νικολουδάκη (λύρα - λαγούτο).

Την Κυριακή 17 Αυγούστου στις 8:30 π.μ. στον Άγιο Μύρωνα Κεραμωτής θα τελεσθεί θεία λειτουργία, επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων στον χώρο της σφαγής (Ξωτικόσπηλιο). Στις 8 το βράδυ θα γίνει εκδήλωση με τίτλο “Εννιαχωριανό αντάμωμα” στην αυλή της εκκλησίας Βλάτους, με πλούσιο μουσικοχορευτικό πρόγραμμα.

Τέλος, την Παρασκευή 29 Αυγούστου στις 11 π.μ. στη Βάθη θα γίνει εκδήλωση τιμής και μνήμης για τους εκτελεσθέντες κατοίκους του χωριού κατά τη γερμανική κατοχή. Επιμνημόσυνη δέηση, ομιλία και κατάθεση στεφάνων.

ΣΤΟ ΓΑΒΑΛΟΧΩΡΙ

Παναποκορωνιώτικος εσπερινός

Η Ομοσπονδία Σωματείων Αποκορώνου Αττικής σε συνεργασία με τον Δήμο Αποκώρωνα οργανώνει τον Παναποκορωνιώτικο Εσπερινό στον Ιερό Ναό Γαβαλοχώρι σήμερα Σάββατο στις 6:30 μ.μ. στο Γαβαλοχώρι Αποκορώνου.

Συνδιοργανωτές είναι η ενορία Γαβαλοχωρίου, ο σύλλογος για τη διάσωση & διάδοση του κοπανελιού “Χριστίνα” και οι πολιτιστικοί σύλλογοι του χωριού.

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει Εσπερινό, εγκαίνια έκθεσης λαϊκής τέχνης από Αποκορωνιώτες, ξενάγηση στο Λαογραφικό Μουσείο και παρουσίαση παραδοσιακών χορών από τη Σιάτιστα και από τον Σύλλογο.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ “ΣΤΑΥΡΑΕΤΟΥΣ”

Μουσικοχορευτική εκδήλωση

Ο Παραδοσιακός Σύλλογος “Σταυραετοί” έχει τη χαρά να φιλοξενεί στην πόλη μας το νεανικό χορευτικό συγκρότημα της Μητρόπολης της Βοστώνης και τον Πολιτιστικό-Χορευτικό Σύλλογο Αλιάρτου. Με σκοπό την προβολή της πλούσιας μουσικο-χορευτικής μας παράδοσης και την προαγωγή της συλλογικότητας και της επικοινωνίας μέσα απ’ τον πολιτισμό, τα συγκροτήματα θα εμφανιστούν αύριο Κυριακή στις 8:30 μ.μ. στα Πευκάρια της Νέας Χώρας (πάρκο Π. Πολυχρονίδη), στην καθιερωμένη εορταστική εκδήλωση με μουσική, χορό και παραδοσιακό κέρασμα. Συνοδεύουν τα συγκροτήματα του Βολακάκη Γιάννη και του Λενταράκη Λευτέρη. Είσοδος ελεύθερη.

ΑΠΟ ΤΟΝ “ΨΗΛΟΡΕΙΤΗ”

Πολιτιστικό Αντάμωμα

Χορευτές και κόσμος πιάστηκαν χέρι-χέρι και χόρευαν αργά τα μεσάνυχτα, απέναντι από τον Ενετικό Φάρο, την περασμένη Δευτέρα το βράδυ, όταν τελείωναν οι διήμερες εκδηλώσεις του Πολιτιστικού Ανταμώματος του Χορευτικού Ομίλου Χανίων “Ο Ψηλορείτης”. Χορευτές από τη Σερβία, τη Μακεδονία, τον Πόντο, τα νησιά, την Θράκη και την Κρήτη πλημμύρισαν με τις όμορφες φορεσιές τους, τους καταπληκτικούς χορούς, αλλά και τη μουσική τους, τις καρ-

διές των παρευρισκομένων, που παρακολουθούσαν, μέσα από μία κατάμεστη πλατεία. Ανθρωποι απ’ όλες τις πλι-

κιές απόλαυσαν δύο όμορφες βραδιές, νοιώθοντας το μήνυμα, που στέλνει μία τέτοια εκδήλωση, της ειρήνης, της φιλίας, της αγάπης και της συναδέλφωσης ανάμεσα στους λαούς της γης.

Με ικανοποίηση και χαρά ο πρόεδρος του Ομίλου κ. Κώστας Μπούτζουκας καλωσό-

ρισε κάθε συγκρότημα, το οποίο προσπαθούσε να αποδώσει με τον καλύτερο τρόπο τους χορούς του τόπου του και να ενθουσιάσει το κοινό, που ανταπέδιδε με χειροκροτήματα, προσφέροντας ένα πλούσιο και ποιοτικό πρόγραμμα.

ΣΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟ

Παρουσίαση βιβλίου του Χάρη Στρατιδάκη

Εκδήλωση παρουσίασης της έκδοσης “370 μνημειακά κενά στην ιστορική τοπογραφία του Ρεθύμνου” του σχολικού συμβούλου - συγγραφέα Χάρη Στρατιδάκη διοργανώνει ο Σύλλογος Κατοίκων Παλιάς Πόλης Ρεθύμνου την Τετάρτη 13 Αυγούστου στις 8 μ.μ. στην πλατεία του Μητροπολιτικού Ναού των Εισοδίων της Θεοτόκου.

Το βιβλίο θα παρουσιάσει ο πολιτικός μηχανικός Άρης Χατζιδάκης. Η εκδήλωση θα κλείσει με μουσικό πρόγραμμα από τον Νίκο Κατριτζιδάκη και το συγκρότημα ΑτμΑ.

Του ΓΙΩΡΓΟΥ
ΔΡΑΚΑΚΗ

ΑΡΚΕΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ ΕΝΙΣΧΥΘΗΚΑΝ

Σημαντικές μεταγραφές στη Β' κατηγορία

Μετά τις 20 ομάδες της Α' κατηγορίας σειρά σήμερα παίρνουν οι 16 μονομάχοι της Β' και παρουσιάζουμε τις μέχρι τώρα μεταγραφές τους, αλλά και τους σκόρερ τους την τελευταία σεζόν. Η πρώτη αίσθηση είναι ότι φέτος οι περισσότερες ομάδες θα είναι ενισχυμένες και μπορεί να απουσιάζει το μεγάλο φαβορί, όπως ήταν ο Αρης Βουκολιών, αλλά μάλλον θα έχουμε ένα αρκετά συναρπαστικό πρωτάθλημα. Σε 4 από τις ομάδες φωτογραφία και σκόρερ είχαμε παρουσιάσει στα αφιερώματα Α' και Γ' κατηγορίας, ενώ για να είναι πλήρης η εικόνα στις αθλητικές σελίδες των "Χ.Ν." υπάρχουν οι σκόρερ των δύο συλλόγων που υποβιβάστηκαν (Νέος Αστέρας, ΓΣ Σφακίων).

Περιβόλια ΑΟ

Με νέο προπονητή τον Γιώργο Αγγελάκη η ομάδα των Περιβολίων στην οποία πρόεδρος συνεχίζει ο Θόδωρος Ορφανίδης. Ηρθαν οι Κισσανάκης (Ιωνία 2000), Καραγιαννάκης Π., Τρούλος Κ. (Ακρίτας), Γιαννόπουλος, Σαγαράκης (ΙΝΚΑ), Αχλάτης Δ. (Απερα), Μπραουδάκης Αντ. (ελεύθερος) ενώ συζητούσε με 2-3 παίκτες του Νέου Αστέρα. Εφυγαν οι: Αργύρης, Βούρας (ΙΝΚΑ), Βακαλούνακης (Ηρακλής Ν.), Βροντάκης (Κορωνίδα μέσω Αρη Σ.), Βασιλείου Αντ. (ελεύθερος). Η προετοιμασία ξεκίνησε την περασμένη Δευτέρα 4/8 καθώς θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Τους σκόρερ τους παρουσιάσαμε στο αφιέρωμα των ομάδων της Α' κατηγορίας

ΑΕ Κυδωνίας

Ο Κυριάκος Γρηγοράκης (προπονητής) και Γιώργος Παπουτσάκης (πρόεδρος) συνεχίζουν και φέτος στην ομάδα της Δ.Ε. Μουσούρων στην οποία είχαμε σημαντικές επιστροφές: Μπασιαδάκης (Μινώταυρος), Καλαμπαλίκης (από Κατερίνη), Κοκολάκης Χ. (Ερμής Κορυδαλλού), Κοκολάκης (Νέοι Πλατανιά), Τσακωνάκης (Κεραμειά), Αποστολάκης Στ. (Ατρόμητος) ενώ απέκτησε τον Κοπάτσι Ανδρ. (Κρ. Αστέρας). Εφυγαν μονάχα ο Λούπου (ΙΝΚΑ), ο Θεοδωράκης και ο Καρής (ελεύθεροι) Η προετοιμασία ξεκίνησε την περασμένη Δευτέρα 4/8

καθώς θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Καλογεράκης Γ. 15 γκολ, Δημητρογιαννάκης 14 (και άλλα 2 στο κύπελλο), Κατσουλάκης 12, Μπογκοσιάν 8 (1), Θεοδωράκης 6 (και ένα ακόμα στο κύπελλο αλλά με τον... Ιδομενέα), Καλογεράκης Ανδρ. 5, Νταουντουλάκης 4 (1), Ιγγλεζάκης Γ. 3, Λούπου 2 (1), Μάρακας Μ. 2, Τζούγκαρης 1 (1), Παππάς 1, Τσιτσιριδάκης 1, Προβιδάκης 1, ενώ άλλο ένα τέρμα στο κύπελλο και δύο στο πρωτάθλημα προήλθαν από αυτογκόλ.

Κρητικός Αστέρας

Νέος πρόεδρος ανέλαβε ο Νεκτάριος Μαρκουλάκης αντί του Παναγιώτη Κατάκη ενώ στη θέση του προπονητή συνεχίζει ο Γιώργος Σπαράκης που διαδέχθηκε στα μέσα της περιόδου Πέριου τον Κώστα Ηλιάκη. Αποκτήθηκαν οι Βούρβαχης, Περράκης Μ. (Ιδομενέας), Ακαστορίδης (Ικαρος Μ.), Βασιλείου Αντ. (Περιβόλια). Εφυγαν οι Καραμικάλης (Ηρακλής Ν.), ενώ για μία ακόμα χρονιά ταλαντούχοι παίκτες του όπως οι Μαραγκουδάκης Χ., Κοκάκης Β., Κο-

ρωνάκης Δ. είναι πολύ πιθανό να στελεχώσουν την ομάδα Νέων (Κ 17) του Πλατανιά. Η προετοιμασία ξεκίνησε την περασμένη Δευτέρα 4/8 αφού θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Κοπάτσι 9 γκολ (και άλλο 1 στο κύπελλο), Κοκάκης 9, Νικολιουδάκης Ν. 6 (5), Μπριτσάκης 5, Χαλιβελάκης 4, Καβάνι 4, Αγγελάκης 3, Μαραγκουδάκης 3, Καραβοκώρης 3, Καραμπίσης 1, Κουτρούλης 1, Βαγενάς 1, Κορωνάκης 1.

Απόλλων Αγ. Ιωάννου

Με τον Σταύρο Δρικόκη πρόεδρο και τον Μιχάλη Κυριακίδη στον πάγκο (με βοηθό τον Γιάννη Χαζηράκη) συνεχίζει η ομάδα του Αγ. Ιωάννου που πρωταγωνίστησε ξανά στις μεταγραφές αποκτώντας 8 παίκτες οι οποίοι είναι: Μαραγκωνής Ι. (Ιωνία 2000), Κλάδος, Νικολαυτανάκης (Ικαρος Μ.), Αγιασμενάκης (Σπάθα), Μανιαδάκης, Μαραντόν (Ιδομενέας), Αμαξόπουλος Π. (Φωστήρας), Κουκάκης (Κ 19 ΑΟ Χανιά). Εφυγαν οι Κωνσταντινίδης, Παρδαλάκης (Ποσειδών Τσ.), Χαραλαμπίδης (Απερα), Μουστάκας Γ. (Ποσειδών Καμ.), Μουστάκας Α. (Ν. Σαμφών) ενώ ο Βαζού-

ρας επέστρεψε στην Ασιίδα. Η προετοιμασία ξεκίνησε στις 6 Αυγούστου αφού η ομάδα θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Σολανάκης 14 γκολ (και άλλα 5 στο κύπελλο), Μαρινάκης 9 (1), Μαθιουδάκης Κ. 5 (1), Κωνσταντινίδης 5, Παπαδάκης Γιωργ. 4, Νικολάου 3 (1), Παπαδάκης Ιωαν. 3, Ζιώγας 2, Μίντζα 2, Καραμπίνας 2, Παρδαλάκης 1 (1), Βαζούρας (και 2 στο κύπελλο αλλά με την... Ασιίδα), Χαζηράκης 1, Νταουντάκης 1, Μουστάκας Π. 1, Σταθάκης 1, Κατσομπενάκης 1, Μαθιουδάκης Ι. 1, Νεσκάκης 1.

Γρανίτης Αγ. Μαρίνας

Με τον Γιώργο Σχοινοπλοκάκη συνεχίζει πρόεδρος ο Γρανίτης ενώ στον πάγκο θα βρίσκεται ο Μάκης Σωφρόνογλου που είχε αναλάβει και πέρυσι κάποιες αγωνιστικές πριν το τέλος.

Αποκτήθηκαν ο Λαμπιθανάκης Γ. (Κορωνίδα), Μπισοάκης (Αμιλλα) επέστρεψαν οι Τσουρουδιακάκης (Αμιλλα), Τερεζάκης Ι. (Ιδομενέας), Σγουράκης Ιακ. Ενώ τις εντυπώσεις κλέβει ένας 22χρονος μεσοεπιθετικός νιγηριανός ο "Ραφαήλ" που έπαιζε σε ομάδα της Θεσσαλονίκης.

Εφυγε ο Ράντεφ (ΔΑΑΟΧ) ενώ η προετοιμασία ξεκίνησε 1 Αυγούστου αφού η ομάδα θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Τους σκόρερ τους παρουσιάσαμε στο αφιέρωμα των ομάδων της Α' κατηγορίας

Ιδομενέας Γαλατά

Με νέα πρόσωπα γνωστά από το παρελθόν τον Γιώργο Κορκίδη στη θέση του προέδρου και τον Γιώργο Μουριζάκη στον πάγκο φέτος η ομάδα του Γαλατά που δηλώνει έτοιμη αν της ζητηθεί να αγωνισθεί στην Α' κατηγορία αφού θυμίζουμε ότι είναι η πρώτη επιλαχούσα ως 3η στη Β' πέρυσι. Ηρθαν οι: Μπρέγκου (Αστέρας Μαν.), Πετράς (Αμιλλα), Δασκαλάκης Γ. (επέστρεψε από Χάλη) ενώ συζητούσε το ενδεχόμενο επιστροφής των Θεοδωράκη, Γιαννολάρη Β. και την απόκτηση των Σκουμπάκη, Κοκολαυτανάκη από τη Δόξα. Εφυγαν οι: Μανιαδάκης, Μαραντόν (Απόλλων), Βούρβαχης, Περράκης (Κρ.

Αστέρας), Τζατζιμάκης (Ηρακλής Ν.) Η προετοιμασία θα ξεκινήσει αύριο Κυριακή 10/8 ενώ θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Βούρβαχης 17 γκολ, Μανιαδάκης 6 (και άλλο 1 στο κύπελλο), Λιονάκης Στ. 5 (1), Μαραντόν 6, Καστρινάκης 4, Τερεζάκης 2, Τζατζιμάκης 2, Αρβανιτάκης 2, Βαϊγκούσης 2, Περράκης 1 (1), Γιανναράκης 1 (1), Μόσχος 1, Σκαράκης 1, Παντζαρίδης 1. Μονάχα στο κύπελλο σκόραραν από μία φορά οι: Λιονάκης Κ., Παινεσάκης, Θεοδωράκης ενώ άλλο ένα τέρμα στο πρωτάθλημα προήλθε από αυτογκόλ

Θύελλα Καλάθενων

Ο Μιχάλης Θεοδωρογλάκης θα είναι και φέτος πρόεδρος με προπονητή τον Σπύρο Αρτζουκαλάκη και βοηθό του τον Θόδωρο Μπατιστάκη. Τις επόμενες μέρες αναμένεται να συμφωνήσει με κάποιους παίκτες ενώ έφυγαν οι: Τσιρώνης Δ. (επέστρεψε στον Ηρακλή Ν.), Καραφυλλάκης Στ. (Ροδωπού), Γιανναράκης Ευτ., Βαλέρα (Ποσειδών Καμ.) Η προετοιμασία θα ξεκινήσει τέλη Αυγούστου με αρχές Σεπτεμβρίου αφού δεν θα λάβει μέρος στο κύπελλο.

Οι σκόρερ: Λουβιτάκης Σπ. 8 γκολ, Ρενιέρης Ν. 6 (και άλλα 3 στο κύπελλο), Γιανναράκης 6 (1 στο κύπελλο με τον Αρη Β.), Γιαννουδάκης 6 (1), Μαραγκιτάκης 3, Ξηρουκάκης 3, Βαλέρα 3, Βαρουκάκης 2 (1), Ουρούκου 2 (1), Μαραγκουδάκης Χ. 2 (1), Τεκίδης 2, Παπαδάκης 1 (1), Ρενιέρης Βασ. 1, Νικολακάκης 1, Κορναράκης 1, Λουβιτάκης Μ. 1, Πατεράκης 1, Βογιατζάκης 1, Καραφυλλάκης 1 ενώ μονάχα στο κύπελλο σκόραρε ο Βερυκάκης (1).

Ποσειδών Τσικαλαριών

Για τρίτη χρονιά συνεχίζει ο Σπύρος Μουμούρης ως πρόεδρος και ο Στέλιος Κουκουδάκης ως προπονητής. Πολλά νέα πρόσωπα καθώς ήρθαν οι: Κωνσταντινίδης, Παρδαλάκης (Απόλλων), Τσιάρας (Φωστήρας), Ντακάκης Μ. (από Πάτρα), Μπολιεράκης Σπ. (ΙΝΚΑ), Παπαδάκης Κ. (ΓΣ Καισαριανής), Τσίτας Π. (Αρης Σ.) ενώ επέστρεψε ο Παπαδάκης Α. από την Κ 19 του ΑΟ Χανιά. Εφυγαν ο Μπραουδάκης Δ.

(Αρης Σ.), Μουσουράκης, Ανδρέου, Ζωγραφάκης (ελεύθεροι). Η προετοιμασία θα ξεκινήσει στις 18 Αυγούστου αφού δεν θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Στεφανίδης Κ. 8 γκολ, Μπραουδάκης 7, Μπουτζαλής Στ. 6, Καπάντας 5, Γαλανάκης 4, Κουκλάκης 4, Μουσουράκης 2, Ιππέκης 2, Θάνος 2, Ράπτης 2, Σμυρνάκης 1 ενώ άλλα δύο τέρματα προήλθαν από αυτογκόλ.

Ενωση Θύελλα Καμίνια

Συνεχίζει ο Σταμάτης Φλεμετάκης στον πάγκο με τον Μαρτίνο Νίκο πρόεδρο ενώ η ομάδα έχει προχωρήσει σε σημαντική ανανέωση. Ηρθαν οι: Μεσαρχάκης (Ροδωπού), Γαβαλάς Λ. (Ηρακλής Ν.), Μουσουράκης (Ποσειδών Τσ.), Τσαρτσίου (Β' Ιωνίας 2000), Λειβαδιτάκης Ν., Παπαδάκης Β., Σγουράκης Αντ., Βολακάκης Β., Μπακλιτζανάκης Ν., Καλλέργης Ιακ., Σταυρουλάκης Μ., Κουρομιχελάκης Γ., Κούγκουλος Π. (Πανακρωτηριακός). Εφυγε ο Γαβαλάς Ιακ. που γύρισε στον Αρη Σ. ενώ η προετοιμασία

ξεκίνησε 6 Αυγούστου αφού η ομάδα θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Ανδρεαδάκης Π. 7 γκολ (και άλλο 1 στο κύπελλο), Γαβαλάς Ιακ. 5 (1), Καυκαλάς 4 (1), Κουβάτσος 3 (1), Φλεμετάκης 3, Σοφιανόπουλος 2, Ψυχογιός 1 (1), Καλλιγέρης 1, Καστρινάκης 1, Σκριάπας 1, Κελάκης 1, Χριστονάκης 1, Μαστρογιαννάκης 1. Μονάχα στο κύπελλο σκόραρε μία φορά ο Τσαρδακάς ενώ άλλο ένα τέρμα στο πρωτάθλημα προήλθε από αυτογκόλ.

Αστέρης Χαλέπας

Με νέο πρόεδρο τον Χρήστο Ψαράκη που αντικατέστησε τον Παντελή Ευθυμάκη (εξελέγει πρόεδρος στον Ερασιτέχνη ΑΟΧ) και ένα παλιό γνωστό που επέστρεψε στον πάγκο, τον Γιώργο Μπωνατάκη θα εμφανισθεί η ομάδα που απέκτησε τους Παπαδάκη Ζ. (Ικαρος Μ.), Τσενακά Αλ. (Δόξα), Τσαγκαράκης Γ. (Φωστήρας) ενώ συζητούσε με 2-3 ακόμα αρκε-

τούς έμπειρους παίκτες. Εφυγε ο Σπανάκης Ι. (Ασπίδα) ενώ η προετοιμασία ξεκίνησε 4 Αυγούστου αφού η ομάδα θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Σταμπουλής 16 γκολ, Μαυριγιαννάκης Στ. 5, Κυπραίος 4, Βασιλογιαννάκης 3, Μπακατάκης 2, Σταυρουλάκης 1, Προεστάκης 1, Καζέλης 1, Αποστολάκης 1, Ασλανίδης 1, Μπουλής 1.

Αμιλλα Μοδίου - Γερανίου

Με νέο προπονητή τον Κώστα Μπωνατάκη η ομάδα στην οποία παρέμεινε πρόεδρος ο Γιάννης Δασκαλάκης αλλά σε ένα ΔΣ αρκετά ενισχυμένο με νέα πρόσωπα που προσδίδουν άλλη δυναμική. Ηρθαν οι: Κολοκυθής, Παλιουδάκης Στ. (Αστέρας Μ.), Ορνεράκης (Πανακρωτηριακός), Βερυβάκης Ν., Μαυρομάτης Π. (Δόξα μέσω Πλατανιά), Αγαγιώργης Στρ. (Παγχανιακός), Γαλάνης Αντ., Γαλάνης Στ. (Ατρόμητος), Σαράντος Π. (Νέους Πλατανιά), Νικολιουδάκης Β., Τζαναράκης (Γρανίτης), Χαιρετάκης Μ. (Κρ. Αστέρας). Εφυγαν ο Μπιτσάκης

(Γρανίτης), ο Βουρδουμπάς Ν. (Φωστήρας) ενώ ο Τσουρουδιακάκης επέστρεψε στον Γρανίτη. Η προετοιμασία ξεκίνησε χτες 8 Αυγούστου ενώ η ομάδα δεν θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Παγωνάκης 8 γκολ, Μπιτσάκης 8, Μαυρακάκης 4, Σωφρόνιου Μ. 3, Χριστοδουλάκης Κ. 3, Βουρδουμπάς Δ. 2, Ζωγραφάκης 2, Περράκης 2, Σωφρόνιου Αγγ. 2, Λουγιάκης 2, Βουρδουμπάς Θ. 1, Απλάδας 1, Φυντακίτης 1, Φαρουδάκης 1, Φραγκουλάκης 1, Σταυρουλάκης 1, Προβιάκης 1.

Φωστήρας Αγ. Σαράντα

Ο Μιχάλης Παλαθούρας θα είναι και φέτος πρόεδρος με τον γιο του Παναγιώτη Παλαθούρα να συνεχίζει στον πάγκο. Ηρθαν οι: Κουκουβιτάκης Ν. (Ασπίδα), Παπουτσάκης Κ., Μανουσάκης Ι., Δαμουλάκης Κυρ. (Ν. Αστέρας), Χοχλάκης Γ. (Διαγόρας), Μαρσέλος Γ. (Ολυμπιακός Καβάλας), Βουρδουμπάς Ν. (Αμιλλα), Παπαδάκης Γρ. (Αμιλλα), Παπαδάκης Γρ. (ΙΝΚΑ), Μπουτωνάκης Μ. (Ικαρος Τ.), Τσάμι Ντ. (Γρανίτης). Εφυγαν οι: Τσαγκαράκης Γ. (Αστέρας Χ.), Τσιάρας (Ποσειδών Τσ.), Αμαξόπουλος Π. (Απόλλων), Κατσιμπούρνas (Ασπίδα), Φυτράκης Στ., Κουκλάκης

Μ., Παπαδάκης Κ. (επέστρεψαν στον Ηρακλή Ν.), Τζιανής, Λυβιάκης Κ., Λειβαδιτάκης Ν., Χαριζιάς Ε., Μήτρου (ελεύθεροι). Η προετοιμασία ξεκίνησε 4 Αυγούστου αφού η ομάδα θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Παλαθούρας Ν. 30 γκολ -2ος σκόρερ-, Παλαθούρας Π. 5, Τσαγκαράκης 5, Φυτράκης 3 (και άλλο 1 στο κύπελλο), Αμαξόπουλος Π. 3, Κατσιμπούρνas 3, Μπόκολος 2, Ποποδάκης Γ. 1, Ζούνης 1, Κακούρης 1, Μπουμπούλης 1, Παλαθούρας Ι. 1, Αντωνάκης 1 ενώ μονάχα στο κύπελλο σκόραρε μία φορά ο Γεωργάκης.

ΑΣ Απτέρων Μεγ. Χωραφιών

Ο Νίκος Κελαϊδής παραμένει πρόεδρος και ο Δημήτρης Φούρλας συνεχίζει στον πάγκο καθώς θυμίζουμε πέρυσι ανέλαβε μετά τις πρώτες αγωνιστικές και βοήθησε να επιτευχθεί μία παραμονή πραγματικά άθλος. Ηρθαν ο Χαραλαμπίκης Αντ. από τον Απόλλων (και παρέμεινε ο Χαιρετάκης), ο Ρουσκέτος από την Ασπίδα και οι Αλεξίου, Μαραθάκης (Ποσειδών Καμ.) ενώ συζητούσε

με 1-2 ακόμα παίκτες. Εφυγε ο Ακλάτης Δ. (Περιβόλια). Η προετοιμασία ξεκίνησε προχθές 7 Αυγούστου αφού θα λάβει για πρώτη φορά μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Τσικουδάκης Αλ. 13 γκολ, Τσικουδάκης Π. 10, Μαρνιάκης 7, Κοκοτσάκης Τιμ. 6, Καρβουνιάρης 4, Λάρδας 3, Κοκοτσάκης Δ. 2, Ντινιούρης 1, Κληρονόμος 1, Τζόκας 1.

Χάλης Βαρυπέτρου

Με νέο προπονητή τον Σπύρο Γαλάνη η ομάδα στην οποία συνεχίζει πρόεδρος η Ασπασία Μπόζη. Ηρθαν αρκετοί παίκτες: Ποντικάκης, Σκευοφύλαξ (Παγχανιακός), Μπραουδάκης, Μπέιντο (Δόξα), Ηλιάκης Αντ. (Κρ. Αστέρα μέσω Δόξας), Ρουναί, Ριτζάκης (Β' ομάδα Δόξας), Μπουλαδάκης, Κυρκόπουλος (Ν. Αστέρας) μέσω Δόξας, Αγγέλου Ν., Αγγέλου Χρ. (Ν. Αστέρας) ενώ μιλούσε με 3-4 παίκτες ακόμα. Εφυγαν οι Λιανιδάκης (Παγχανιακός), Δασκαλάκης Γ. (γύρισε στον

Ιδομενέα), Μαντζουράνης, Ζουριδάκης (ελεύθεροι). Η προετοιμασία θα ξεκινήσει μεθαύριο 11 Αυγούστου αφού η ομάδα δεν θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Οι σκόρερ: Μουστάκας 7 γκολ, Κοπάτσι 6, Μπουτλάκης Δ. 6, Κουφάκης 3, Ζουριδάκης 1, Τσαφράκης 1, Δασκαλάκης 1, Λιανιδάκης 1, Τσουβαλάκης 1, Χατζηδάκης 1, Παπαδημητράκης 1, Νικολιουδάκης Ι. 1 ενώ άλλο ένα τέρμα προήλθε από αυτογκόλ.

Δάφνη Αποκορώνου

Με τον Γιανναράκη Σήφη πρόεδρο και τον Μπερικόκη Παντελή προπονητή η ομάδα του Αποκορώνου και φέτος ενώ αποκτήθηκαν οι: Καπριδάκης (γύρισε από Κορωνίδα), Μαλινδρετάκης Χρ., Συγγελάκης Χρ., Τραιτοράκης Κυρ., Μυριδάκης, Δραμπλαράκης (Ακρίτας), Νικολακάκης Θ. (Ποσειδών Γερανίου) ενώ γύρισε και ο Κουτσουπάκης. Εφυγαν οι Καρτσωνάκης, Μπεκιαράϊ (ελεύθερος) ενώ κρέμασε τα παπούτσια του ο Γιώργος Νιώρας που θα συνεχίσει να προσφέρει ως γενικός αρχηγός. Η προετοιμασία θα ξεκινήσει μάλλον στις 24 Αυγούστου αφού η ομάδα δεν θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Τους σκόρερ τους είχαμε αναφέρει στο αφιέρωμα της Γ' κατηγορίας

Νέος Σαμψών Στύλου

Ο Κώστας Τζιγκουνάκης θα είναι ξανά πρόεδρος και ο Γιώργος Γαυγιωτάκης προπονητής στους νεοφώτιστους. Αποκτήθηκαν οι: Αννιτάκης Β., Λουσιέ (Ακρίτας), Χαριτάκης, Κουράκης (επέστρεψαν από Τιτάνα), Μουστάκας Α. (Απόλλων), Σοφοκλέους (Κισσός Κύπρου), Ταταράς (Καμμένα Βούρλα). Εφυγαν και επέστρεψαν στον Τιτάνα οι: Μπιωτάκης Τ., Λεδάκης Μ., Ματζοράκης Α. Γ. και Βογιατζάκης Κ. ενώ η προετοιμασία θα ξεκινήσει στις 11 Αυγούστου αφού η ομάδα θα λάβει μέρος στο κύπελλο. Τους σκόρερ τους είχαμε αναφέρει στο αφιέρωμα της Γ' κατηγορίας.

Επιμέλεια:
ΣΑΚΗΣ ΚΟΥΒΑΤΣΟΣ
info@herb.gr

Βιότοπος - περιγραφή

Μια λατινική ονομασία του βοτάνου είναι *CYTISUS scorarius* (Κύτισος το σάρωθρο). Συνώνυμά του είναι το *SAROTHAMNUS scorarius* (Σαρόθαμνος το σάρωθρο) και το *SPARTUM scorarium* (Σπάρτιο το σάρωθρο). Ανήκει στην οικογένεια των Παπilionιδών ή Ψυχανθών. Αυτοφύεται στη δυτική και νότια Ευρώπη. Είναι κοινό σε χέρσα εδάφη, ξέφωτα, δάση και σε όξινα εδάφη.

Σαρόθαμνος ο σαρωματικός

Είναι φυλλοβόλος θάμνος. Οι κλάδοι του είναι βέργες σκληρές και πράσινες. Φύλλα μικρά, λογχοειδή ή τρίφυλλα. Άνθη μεγάλα, κιτρινόχρυσα. Ο καρπός με λοβούς φτάνει σε ύψος τα 2 μέτρα και είναι τριχωτός.

Είναι φυτό δημοφιλές για κήπους, γιατί είναι όμορφο χωρίς ιδιαίτερες απαιτήσεις.

Όπως υπαινίσσεται η ονομασία Σαρόθαμνος, από το φυτό έφτιαχναν καλές σκούπες.

Το φυτό περιέχει κίτρινη χρωστική που χρησιμοποιούσαν στη βαφή υφασμάτων.

Ιστορικά στοιχεία:

Οι αρχαίοι Έλληνες γνώριζαν το βότανο. Πλίνιος και Βιργίλιος το αναφέρουν ως Genista. Η ονομασία *CYTISUS* αναφέρεται ότι είναι παραφθορά της λέξης Κύθνος στην οποία το φυτό αφορούσε.

Το φυτό χρησιμοποιήθηκε από τους Αγγλοσάξονες στις αρχές του Μεσαίωνα. Το αποκαλούσαν *planta genista*. Υιοθετήθηκε από τον Ερρίκο τον 2ο με το όνομα της οικογένειας Πλανταγενίδες.

Η φαρμακευτική χρήση του βοτάνου αναφέρεται σε γραπτά από το 1485. Εκεί το βότανο αναφέρεται ως Genista ή Genestia.

Αναφέρεται στη Φαρμακολογία του 1618 και περιλαμβάνεται στη Βρετανική Φαρμακοποιία ακόμη και σήμερα. Ο Dodoens (Herbal, 1606) πρότεινε ένα αφέψημα από τις ανθισμένες κορυφές του φυτού για την αντιμετώπιση της υδρωπικίας και σε προβλήματα ήπατος.

Gerard αναφέρει ότι το αφέψημα των ανθισμένων κορυφών του φυτού καθαρίζει συκώτι, σπλήνα και νεφρούς. Ο Κούλπεπερ θεωρούσε το αφέψημα καλό για την υδρωπικία, τον ίκτερο, την ουρική αρθρίτιδα, την ισχιαλγία και διάφορους πόνους στα ισχία και τις αρθρώσεις.

Στη λαϊκή ιατρική ήταν γνωστό στυπτικό βότανο και το χρησιμοποιούσαν μετά τη γέννα ως αιμοστατικό. Το χρησιμοποιούσαν ακόμη σε περιπτώσεις υδρωπικίας, χρόνιων ρευματισμών και αρθριτισμό. Το βραστάρι των ανθέων μέσα σε γάλα το χρησιμοποιούσαν κατά δερματικών νοσημάτων. Τα άνθη τα χρησιμοποιούσαν για την παρασκευή αλοιφής κατά της αρθρίτιδας. Τους κάλυκες του άνθους τους έκαναν τουρσί όπως την κάρπα.

Στη Γαλλία τις στάχτες ολόκληρου του φυτού τις έβρεχαν με λευκό κρασί που κατόπιν φιλτράρανε και το ελάμβαναν ως διουρητικό.

Ο φλοιός του βλαστού περιέχει μία ινώδη ύλη

που χρησιμοποιούσαν για την κατασκευή χαρτιού και υφάσματος.

Συστατικά - χαρακτήρας:

Περιέχει αλκαλοειδή (σπαρτεΐνη, γενιστεΐνη και σαροθαμνίνη), το φλαβονοειδές σκοπαροδίδη, αρωματικές αμίνες, αμινοξέα, λίπος, κερρί, σάκχαρο, πτητικό έλαιο και τανίνη.

Άνθιση - χρησιμοποιούμενα μέρη - συλλογή:

Ανθίζει από τον Απρίλιο μέχρι τον Ιούνιο. Για θεραπευτικούς σκοπούς χρησιμοποιούνται οι ανθοφόρες κορυφές του φυτού. Συλλέγονται χωρίς την άνοιξη (συνήθως τον Μάιο). Χρησιμοποιείται θεραπευτικά κωπό ή αποξηραμένο. Οι σπόροι του φυτού έχουν παρόμοιες ιδιότητες με τις ανθισμένες κορυφές και έχουν χρησιμοποιηθεί θεραπευτικά στο παρελθόν.

Θεραπευτικές ιδιότητες και ενδείξεις:

Το βότανο δρα ως διουρητικό, καθαρτικό, αυξάνει την πίεση του αίματος και διεγείρει την μήτρα. Είναι ομαλοποιητικό της καρδιάς. Η σπαρτεΐνη που περιέχει το βότανο, έχει καρδιοκατευναστική δράση και για τον λόγο αυτό χρησιμοποιείται ως κατευναστικό της καρδιάς και ενδυνάμωση του καρδιακού παλμού. Προκαλεί συστολή των περιφερειακών αιμοφόρων αγγείων και συνεπώς ανεβάζει την πίεση. Είναι αποτελεσματικό διουρητικό και χρησιμοποιείται κατά της κατακράτησης υγρών από αδυναμία της καρδιάς.

Χρησιμοποιείται ακόμη σε περιπτώσεις γενικής κόπωσης, σε αδύναμη κράση, κρίσεις ζάλης ή λιποθυμίας, ταχυκαρδίες και καρδιακές αρρυθμίες. Ρυθμίζει τον ρυθμό της καρδιάς σταθεροποιώντας τις αρρυθμίες που μπορεί να συνδέονται με χαμηλή πίεση του αίματος και με καρδιακή ανεπάρκεια.

Υπό μορφή ελαίου είναι ωφέλιμος σε καρδιακή ανεπάρκεια. Είναι αποτελεσματικό σε βραδυκαρδίες και αρρυθμίες.

Η σπαρτεΐνη χορηγείται κατά τον τοκετό για να επισπεύσει την έξοδο του παιδιού.

Τα άνθη έχουν διουρητική δράση και συνίσταται

η χρήση τους στις ασθένειες του ήπατος, τα οιδήματα, τον ασκίτη και τη νεφρίτιδα. Η σπαρτεΐνη είναι πολύ δραστική εναντίον των δηλητηριάσεων από φίδια. Οι βοσκοί γνώριζαν ότι τα πρόβατα παρουσίαζαν κάποια ανοσία εναντίον των δηλητημάτων των οκίων, αν προηγουμένως είχαν φάει το φυτό αυτό. Η θειική σπαρτεΐνη αν αναμειχθεί με δηλητήρια φαδιών τα καθιστά ακίνδυνα.

Συνδυάζεται με τονωτικά βότανα όπως ο κράταιγος, ανάλογα με τη βαρύτητα των συμπτωμάτων.

Παρασκευή και δοσολογία:

Παρασκευάζεται ως έγχυμα. Ρίχνουμε σε 15 γραμμάρια ξηρού βοτάνου δύο φλιτζάνια βραστό νερό και το αφήνουμε σκεπασμένο να σταθεί για 15 λεπτά. Πίνουμε πρωί και βράδυ.

Υπό μορφή βάμματος η δοσολογία είναι μέχρι 5 ml ημερησίως.

Προφυλάξεις:

Δεν χρησιμοποιείται κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Η σπαρτεΐνη προκαλεί συσπάσεις και απαγορεύεται η χρήση του βοτάνου κατά τη διάρκεια της εγκυμοσύνης. Απαγορεύεται η χρήση του αν έχουμε υψηλή πίεση. Παρατεταμένη χρήση του βοτάνου μπορεί να προκαλέσει βλάβη στο συκώτι. Δεν το χρησιμοποιούμε χωρίς την επίβλεψη ιατρού ή αναγνωρισμένου βοτανοθεραπευτή.

